

SLOVENSKI LIST

Naročnina: Za Ameriko in za celo leto \$ arg. 6.—; za pol leta 3.50; Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 032878.

PERIODICO DE LA COLECTIVIDAD YUGOESLAVA

Dirección y Administración: Gral. César Díaz 1657, U. T. 59-3667 Bs. Aires

AÑO (Leto) IX.

BUENOS AIRES, 29. DE ENERO (JANUARJA) 1938

Núm. (Štev.) 56

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.

LIST IZHAJA OB SOBOTAH
Rokopisi se ne vračajo

Korak naprej

V današnji številki smo začeli objavljati izvirna poročila iz naše domovine, katera prejemamo po zračni pošti. Dočim smo bili doslej navezani na mesec dni in še več stare domovinske liste, če smo hoteli poročati o dogodkih doma bomo odslej mogli obveščati čitatelje Slovenskega lista že čez približno teden dni o najvažnejših dogodkih v Jugoslaviji in na Primorskem. Ta novi obveščevalni vir pomeni važno pridobitev za list in važen korak naprej v njegovem razvoju.

Kakor smo mi veseli, da se nam je posrečilo to doseči, tako bodo te novice gotovo veseli tudi naši naročniki in prijatelji; saj je to zanje storjeno. Prepričani smo, da se bodo še bolj oklenili edinega slovenskega tedenskega glasila v Južni Ameriki ter da ga bodo tudi s še večerji nam bodo s tem možnost za nadaljnje izpopolnjevanje "Slovenskega lista".

UREDNIŠTVO.

Žalitev, ki zasluži odgovor

Tukajšnji dnevnik "La República" je v torek prinesel v svojem športnem delu članek pod naslovom "Un S.O.S. del Ministro Yugoslavo de Deportes a la América del Sur", v katerem pravi, da je — glasom neke vesti iz Pariza — jugoslovanski minister za telesno vzgojo naroda sklenil po radiu pozvati vse jugoslovanske nogometaše iz Južne Amerike, naj se vrnejo v domovino. Pravi, da je to v zvezi z hodočim tekmovalcem za svetovno prvenstvo, ki ga hoče Jugoslavija zmagati. Zato da se je minister odločil kar po radiu poklicati te nogometaše domov, za kar doslej ni primera v zgodovini športa. Emisija da bo za to priliko nalašč vsmerjena v Južno Ameriko.

Nogometaški urednik "República" se je v tej notici nekoliko zlagal in nekoliko zaletel. Zlagal se je, ker trdi, da je takšno vest prinesel brzojav, medtem ko bo po vsej priliki res, da jo je mož čital v pariškem listu od prvih dni januarja, ki je te dni z navadno pošto prišel iz Evrope. Zaletel pa se je radi svojega gotovo zelo pomanjkljivega znanja francoščine. Pariški list je po vsej priliki prinesel vest, da bo jugoslovanski minister za telesno vzgojo naroda govoril na prihodnji transmisijski, namenjeni jugoslovanskim izseljencem v Ameriki ter da bo poslal poseben pozdrav jugoslovanskim športnikom. In tako je tudi storil že 14. t. m., povodom zadnjega prenosa, namenjenega nam in bratom v Severni Ameriki. Dejal je med drugim, kakor smo tu prav razločno slišali, da bi ga zelo veselilo, če bi kdaj prišlo na obisk v domovino, kakor prihajajo razne skupine izseljencev, tudi kakšne njihove športne enote. Da se kot minister za telesno vzgojo zanima posebno tudi za telesnovzgojno in športno udejstvovanje izseljencev, je povsem naravno.

Stoto zasedanje sveta Zveze narodov

Anglija, Francija, Rusija, Mala antanta in nekatere druge države so ponovno izrazile svoje zaupanje v Zvezo — Bridki očitki kitajskega zastopnika

V sredo se je sestal na svojem stotem zasedanju svet Zveze narodov. Zastopniki Francije in Anglije so se bili že prej dogovorili, kako bodo stvar uredili, da ne bo preizkušnja za Zvezo narodov, ki preživlja sedaj nevarno krizo, preveč težka. Uredili so to na ta način, da so sklenili pustiti lepo na miru vsa bolj kočljiva vprašanja, kakor: špansko državljansko vojno, priznanje aneksije Abesinije, vprašanje spremembe ženevskega pakta in drugo. Malo antanto in nekatere druge manjše države so pridobili za to, da so naslednjega dne, ko se je vršilo javno zasedanje, njihovi zastopniki ponovno izrazili svoje zaupanje v Zvezo narodov, kakor so to storili tudi predstavniki Anglije, Francije in Rusije. Naglašali so, da je Zveza narodov vključ vsemu koristna ustanova, ker služi miru; rodila se je z namenom, da bi v svoji sredi združila vse narode, da bi pospeševala mednarodno sodelovanje in preprečila ponovitev gorja, ki ga za vse človeštvo predstavlja vojna. Danes je Zveza v krizi, a narodi gotovo še zmerom žele živeti v slogi in miru, ki edini omogoča tudi gospodarsko blagostanje. Ker je upati, da bo ta želja prej ali slej prišla do močnejšega izraza, je treba pač skušati oh-

raniti od Zveze narodov tisto, kar še obstoja.

To so bila, v glavnih potezih, izvajanja zagovornikov ženevske organizacije.

Mnogo pozornosti pa je vzbudil zastopnik Kitajske, ki je govoril zelo odkritosrčno ter vtaknil prst v ono rano, kjer Zveza narodov boleha. Dejal je, da mlati Zveza prazno slamo, medtem ko se svet nahaja na robu propasti. Še nikoli, odkar obstoja, ni bil njen ugled tako majhen, kakor sedaj. Zvezi so škodovali njeni najmočnejši člani s svojimi dvomi in s svojo skepsjo prav tako ali pa še bolj nego njeni največji nasprotniki. Dejal je, da ima Zveza zadostna sredstva za rešitev kateregakoli spora, a na mesto da bi se teh sredstev poslužila, gleda na vse križem rok in je pravzaprav samo nekaj govorniški oder, ki služi za oprečičevanje nedelavnosti. Zveza je že toliko izgubila na ugledu, ki ga je svojčas uživala v svetu, da je temeljita reforma nujno potrebna. Ojačati se more le, če bo v bodoče odločno izvrševala svoje dolžnosti, izvirajoče iz njene svete misije. Nikakor ne sme nadaljevati svojo dosedanje pot, t. j. izbegavanje odgovornosti in razlaganje, da tako zahteva previdnost.

Wellington Koo, tako se imenuje

kitajski zastopnik pri Zvezi narodov, je govoril odkritosrčno; ne kakor diplomati, marveč kakor človek, ki jasno vidi položaj in brez prikrivanja pove, kakšen je.

O Zvezi in njeni krizi smo že v zadnji številki podrobno govorili. Rodila se je iz idealne zamisli, da je mogoče v zajednici narodov preprečiti oborožene spopade in, v slučaju potrebe, prisiliti katerikoli narod, ki bi segel po orožju, da ga spet odloži. V paktu je tudi določeno, kako naj se to stori. Zveza se ni posluževala sredstev, ki jih je imela v svojih rokah, marveč se je vključ njej dogajalo, da so velike in močne države delale, kar se jim je izljubilo in da male države niso v ženevski organizaciji našle nobene zaslombe — razen lepih a praznih fraz — ko so bile izpostavljene nasilnosti močnih sosedov.

Koo ima gotovo prav, ko trdi, da so najmočnejše članice Zveze bolj škodovala njenemu ugledu in oslabile njeno moč, nego Zvezini sovražniki. Preveč so oklevale — ker so tako kazale njihove koristi — ko je bilo treba pokazati pest. In tako se je Zveza lotevala vedno večja nemoč, v kateri je sedaj že premočno oslabila. Morda še ni vse izgubljeno, a zdravilo proti bolezni, ki jo tare, je samo eno: korajžja.

Program nove Chautempsove vlade

Nova francoska vlada je dobila v p Ohranitev socialnih izboljšanj, skrbnost države ter zvestoba Zvezi nar-

Radi nesoglasij, ki so se bila pojavila v ljudski fronti in ki so jih izvali komunisti, je v Franciji izbruhnila vladna kriza. Po petih dneh je isti človek, ministrski predsednik Chautemps, sestavil novo vlado. Povod za nesoglasja so dala različna mišljenja glede finančne politike, ker so eni hoteli, da se vrednost franka zavaruje s strogo devizno kontrolo, drugi so bili proti takšnemu omejevanju mednarodnega denarnega prometa in nekateri so celo zahtevali devaluacijo franka. Precejšnja nesoglasja so nastala tudi zaradi zunanje politike; komunisti so ministru Delbosu očitali, da "zanemarja" Rusijo, ker ni smatral za enačbo francoskega interesa in evropskega potovanja po Evropi stopil tudi v Moskvo, obdolževali so ga, da se preveč dobrih Nemčiji ter da v pogledu Španije vodi politiko, ki je v popolnem protislovju z načeli ljudske fronte.

To je dovedlo do krize. Po raznih poskusih drugih vplivnih političnih moči, ki niso uspeli, je Lebrun, predsednik republike, povelj sestavo nove vlade spet Chautempsu. V njej je le malo sprememb. Finančni minister je sicer nov, a bo sodeloval s prejšnjim, ki je bil vključen v vlado z novo funkcijo izvedenec v finančnih in gospodarskih zadevah. Zunanjo politiko bo še nadalje vodil Delbos. S tem je Chautemps precej jasno pokazal, da

oslanski zbornici veliko večino — za gospodarski napredek in za varodov in zaveznikom so njen program

mu ni mnogo do komunistov, ki so ga prej sicer podpirali v parlamentu, a so mu grenili življenje z večnim hujškanjem delavstva, kar je kvarno vplivalo na gospodarsko življenje države. Mnoge izmed zadnjih stank na Francoskem so bile povsem političnega značaja, večkrat docela neupravičene, in je celo vlada ljudske fronte morala odločno nastopiti proti njim. Tako se je na primer zgodilo, da so v neki tvornici avtomobilov zasačili ruskega delavca, ki je bil montiral v ravnateljevem kabinetu skriven mikrofoni z namenom da bi poslušal, kaj se v ravnateljevi sobi govori. Seveda so ga vrgli ven. Pa so delavci, pod vplivom komunističnih voditeljev, okupirali tovarno in proglasili protestno stavko, zahtevajoč, da se odpusteni Rus spet sprejme na delo. Na ukaz vlade je intervenirala policija in prepovedila stavkujoče iz tovarne. Takih in podobnih slučajev je bilo več in več, pa je Chautempsu prav prišlo, ko so Thorezovi pristaši začeli sitnari tudi v parlamentu. Dali so mu priliko, da se jih reši.

Nova vlada se je predstavila poslanski zbornici in senatu pretekli petek. Poslancem je prečital vladno deklaracijo sam načelnik vlade. Povedal je, da bo program njegove novega kabineta naslednji:

Vlada bo spoštovala nove socialne pridobitve, vendar pa bo odnošaje med delom in kapitalom uredi-

DROBNE VESTI

Novo vlado imajo v Sovjetski Rusiji; vojne posle bo še dalje vodil maršal Vorosilov, zunanjo politiko Litvinov, notranjo pa Ježov. Vrhovni sovjetski svet je te dni izdal navodila za ublažanje takozvane "kampanje čiščenja", ki se je zdela tudi zbiru glavnih predstavnikov sovjetskega režima nekoliko pretirana, saj je bilo v njenem imenu doslej ustrejenih okrog 2.000 oseb, 10.000 pa jih je bilo vrženih v ječe. Odslej bodo morale višje oblasti vsako obtožbo in denunciacijo natančno preiskati, preden bodo človeka spravili ob glavo ali pa ob osebno svobodo.

Egiptovski kralj Faruk I. se je poročil pretekli četrtek s 16-letno Sasi Sulfikar, hčerko nekega odvetnika v Kairu. To je sedaj najmlajši kraljevski zakonski par na svetu.

Tekom tridesetih dni morajo židje zapustiti deželo — tak ukaz je izdala ekvadorska vlada. V deželi bodo smeli še nadalje ostati samo takšni židje, ki se ukvarajo s poljedelstvom, in pa oni, ki imajo industrijska podjetja, katera so koristna za ekvadorsko državo.

Romunski kralj Karol je razpustil parlament, ki je bil izvoljen šele 20. decembra prejšnjega leta, t. j. pred mesecem dni. Nove volitve se bodo vršile 2. marca in novi poslanci se bodo sestali 10. istega meseca.

3.500 letal namerava zgraditi Japonska še tekom tega leta; potrošila bo v to svrhu 36 milijonov jenov.

Za obnovo naše vojne mornarice je poskrbela vlada g. Stojadinovića. United Press javlja, da je Jugoslavija naročila v Nemčiji osem rušilev, dve torpedovki bo zgradila sama, eno pa je naročila v Franciji.

Ia z novim zakonom na način, da se bodo zavarovali nacionalni interesi; skrbela bo za pospeševanje domačih industrij in za pobijanje brezposelnosti; spoštovala bo angleško - francosko - ameriški dogovor o valuti; skrbela bo, da Francija ne bo zaostajala za drugimi državami v pogledu oboroževanja; ostala bo zvesta Zvezi narodov in svojim zaveznikom in v najkrajšem času bo predložila parlamentu osnutke za nekatere nujno potrebne socialne zakone, o zakonu o tisku in za spremembo politike v Maroku.

Vlada je dobila v poslanski zbornici ogromno večino. Glasovali so zanje tudi komunisti, ki so uvideli, da so se bili nekoliko prenašli. Dobila je zaupnico od 501 glasov; en sam poslanec je glasoval proti zaupnici in 70 se jih je vzdržalo glasovanja.

Dasi ni verjetno, da bi se tako velika večina dolgo časa ohranila neokrnjena, je pa le verjetno, da bo Chautemps lahko še mnogo mesecev vladal in vodil državo na pot socialnega pomirjenja, ki izgleda biti eden izmed njegovih glavnih namenov.

Argentinske vesti

Radikalske skrbi

Radikalna stranka, ki je še pred nekoliko leti imela takorekoč vso republiko v svojih rokah skozi daljšo dobo, je zašla v krizo, iz katere ne more najti pravega izhoda. Po večletni abstinenci se je lani začela udeleževati volitev, a le z zelo pičlimi uspehi; krivdo zanje pripisuje režimu, kateremu očita, da ne spoštuje volilnih svoboščin. Po globokem razkolu, ki je nastal v stranki po Uriburujevi revoluciji, ko so se od nje odcepili takozvani "antipersonalisti", so se sedaj pojavile med radikali nove razprtije. Kakor smo že poročali, so iz stranke izstopili enterrianski poslanci in njihov nastop je sedaj popolnoma odobrila radikalni odbor pokrajine Entre Ríos, s čimer se je stranka spet razcepila.

In bližajo se volitve za delno obnovo kongresa in senata. Mnogi radikalni veljaki bi radi ob tej priliki vsaj v glavnem mestu natančno prešteli svoje vrste in ker je v ta namen potrebno, da postavi stranka svojega najmočnejšega kandidata v boj proti drugim, si sedaj prizadevajo prepričati bivšega predsednika republike dr. Alvearja, naj sprejme kandidaturu na izpraznjeno mesto senatorja za Buenos Aires. Čeprav oblegajo Alvearjevo hišo vsak dan številni radikalni možje in prijatelji ter so se jim v zadnjih dneh pridružili tudi delavski socialisti, ki trdijo, da mora opozicija postaviti skupnega kandidata, kateri bo imel največ izgleda na uspeh, se dr. Alvear vsaj doslej še ni pustil prepričati.

Položaj ni zanj baš najbolj prijeten. Kandidiral je za predsednika republike, kar je tudi že bil, pa da bi se sedaj zadovoljil s senatorskim mestom, ki bi mu nakopalo mnogo posla, če bi v senatu hotel briljirati... Alvear si najbrž misli, da je za tako mesto tudi še kdo drugi v stranki dober in primeren. Tudi ni še mogoče predvidevati, kakšen vpliv bo imela najnovejša razcepitve stranke na njeno volilno moč in kakšno presenečenje povodom senatorskih volitev bi bilo za Alvearja skrajno neugodno. Na drugi strani pa stranka prav močno sili v bivšega predsednika republike, naj bi kandidaturu sprejel. Kaj storiti? Tega še sam dr. Alvear ne ve.

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

VENEFAS

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi Popolno moderno zdravljenje. SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpušaji, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki. ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin. SPOLNA SIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju. ŽIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in sibičnost. RHEUMATIZEM: kila, nadeha, gota. Sibičnost srca zdravimo po modernem nemškem načinu. PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča. ŽELODEC: upadel, razirjen, kislina, težka prebava, bruhanje, rane. CREVA: colitis, razširjenost, kronična zapeka. GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje z jamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12
Rivadavia 2070 Plaza Once

KONEC SUŠE V LA RIOJI

Po preteku enega leta je začelo v pondeljek spet deževati v pokrajini La Rioja. Dežja je bilo dosti in je padal tudi naslednji dan. Prebivalstvo upa, da bo sedaj suše konec.

V Catamarki se je položaj, kar se vode tiče, izboljšal, ker je inž. Hnyben izsledil celo vrsto podzemeljskih vrelcev, ki že dajejo mnogo te prepotrebne tekočine, ki jo zna človek pravilno ceniti le tedaj, ko je nima.

ŽIDJE PROTESTIRAJO

Židje imajo svoje organizacije razporedene po vsem svetu in države skupaj kakor veriga; če enemu na prst stopiš, se dvigne krik in vik po vsem svetu. V tem pogledu bi se lahko prav mnogo naučili od njih.

Tako je tudi tukajšnje združenje "Organización Popular Contra el Antisemitismo" dvignilo svoj glas zaradi pretveznega preganjanja židov na Romunskem; poslalo je protestne brzojavke romunskemu ministrskemu predsedniku, Zvezi narodov in tukajšnjemu romunskemu opolnomočenemu ministru.

KJE PRODAJAJO MENICE IN KOLEKE?

Urade za prodajanje menic in kolekov, ki so se do sedaj nahajali v poslopuju šte. 68 ul. 25 de Mayo, so preselili v ul. Reconquista 46 in so za občinstvo odprti od 10. do 15. ob sobotah pa od 9. do 11. ure.

NOVA CESTA V MAR DEL PLATO

V nedeljo so na svečan način otvorili prvi del nove ceste, ki bo vezala Buenos Aires z Mar del Plato. Prvi del je dolg 191 km, gre do Doloresa in je stal 11 milijonov pesov. Otvoritvi so prisostvovali razni člani pokrajinske vlade. Gradnja drugega dela te ceste se je tudi že začela.

"NAPAD" NA NEPTUNIO

V južnih vodah se sedaj vežba argentinska vojna mornarica in tako se je zgodilo, da so turisti, ki se vozijo na "Neptuniji" doživeli v torek zjutraj nenavaden prizor. Ladjo so "napadli" rušilci in podmorniki so jo prihiteli braniti, a imeli so smolo, ker so se pojavila letala, ki so podmorske čolne prepodila.

"PULASKI" OBTIČAL

Poljski potniški parnik, ki je v petek ponoči zapustil tukajšnje pristanišče, je dohitela nezgoda. Močan veter ga je pri Km 6 zanesel iz kanala na pesek, kjer je obtičal radi nizke vode. Šele v nedeljo po polnoči, ko je voda spet narastla, ker je bil veter ponehal, so ladjo potegnili s peska v kanal, po katerem je krenila proti Monteviden in dalje proti Gdinju.

ZBOROVANJE PROTI KOBILICAM

V Las Martinetas pri Olavarriji se je vršilo nenavadno zborovanje: krajevni odbor je bil sklical vse prebivalstvo na posvet, kako bi se na najboljše način organizirala vojska proti kobilicam, ki so prava šiba božja za Argentino in še prav poseben za imenovani okraj. Kmetje, trgovci, podjetniki in delavci so se odzvali vabilu ter so ugibali in sklepali, kako in kaj. Sestavili so spomenico, v kateri razlagajo svoj vojni načrt, ter jo poslali poljedelskemu ministru.

TAJNIK NAČELNIKA BUENOS AIRESKE OBČINE SE JE UBIL

V bližini Montevidea se je v nedeljo dogodila težka prometna nesreča. Dva avtomobila sta zavozila drug v drugega z veliko silo ter je pri tem izgubil življenje tajnik načelnika buenosaireske občine, Martin Urtubey. Njegovo truplo so prepeljali v Buenos Aires ter ga tu pokopali.

POTRES V PROVINCIJI LA RIOJA

V torek okrog polnoči so imeli precej močan potres v okraju Aminga, v pokrajini La Rioja. Zemlja se je močno tresla in slišalo se je votlo podzemeljsko bobnenje. Prebivalstvo, ki se je že nahajalo pri počitku, je v paničnem strahu bežalo na ulice. Nekateri židovi so popokali, človeških žrtev pa ni bilo.

NOV PETROLEJSKI VRELEC

V Plaza Huineul, v Neuquenu, so našli nov, izredno bogat petrolejski vrelc. Vest se je brž razširila med prebivalstvom, ki jo je z velikim veseljem vzelo na znanje. V Plaza Huineul dela tudi veliko naših ljudi, ki so skoro vsi naročeni na naš list.

Velik požar

V skladišču gradbenega lesa tvrde Tarice y Cia., na ul. Córdoba 3647—61, je izbruhnil v sredo okrog 9. ure velik požar, ki je popolnoma uničil skladišče in ves tam spravljene les. Škodo cenijo na 300.000 pesov.

Gorelo je tako, da je bil požar viden na veliko daljavo. Plameni so zajeli tudi sosedno stanovanjsko hišo na ul. Cabrera 3672 ter trpijo nekateri stanovalci občutno škodo na obleki in pohištvi. V nevarnosti so bile še druge hiše na Córdoba, Cabreri in Salgueru.

Gasit so prihiteli ognjegašci z Recoleta in iz centralne požarne bramb. Šele okrog polnoči je začela moč ognja pojemati, vendar pa je gorelo še ves naslednji dan.

Stanovalci bližnjih hiš so noč preživeli v hudem strahu; iz mnogih stanovanj so znosili na ulice pohištvo in drugo robo, ker se je bilo bati, da bo požar zavzel še večji obseg.

Predsednik Justo je naročil poravnati vso škodo, ki so jo pretrpeli.

ANGLEŠKA SOBOTA V PROVINCIJI BS. AIRES

Od danes naprej bodo imeli angleško soboto tudi v pokrajini Buenos Aires. Tekom popoldneva bodo smele biti odprte samo garaže, trgovine z živlenskimi potrebščinami, jedilnice, sanatoriji, kavarne in konfiterije, brivnice, pogrebni za, vodi, gledališča in podobna podjetja. Uslužbenci teh podjetij bodo imeli popoldanski počitek en dan med tednom.

CHACOVSKA MIROVNA KONFERENCA

V sredo se je spet sestala chacovska mirovna konferenca. Seje se je udeležil tudi zastopnik Bolivije, katere zadržanje je postalo v zadnjem času spet predmet resnih skrbi. Člani konference si prizadevajo preprečiti nove komplikacije in skušajo radi tega čimprej najti rešitev, ki bi zadovoljila toliko Bolivijo, kolikor Paraguay. Če bodo le našli tako rešitev...

NITI NA PLOČNIKU NI ČLOVEK VAREN

Na križišču ulic Perú in Independencia je težek kamijon zavozil na pločnik ter pritisnil k zidu Manuela Gonzaleza, starega 40 let; revež je pri tem dobil tako težke notranje poškodbe, da je izdihnil po poti, ko so ga peljali v bolnišnico.

KAŠNO VOZILO PA NAJ ČLOVEK VZAME?

Prometne nesreče se dogajajo v Buenos Airesu vsak dan takorekoč

na kupe. Med vozili, ki so proizvod moderne civilizacije, je doslej užival tramvaj največ kredita kot sicer nekoliko počasno, zato pa zanesljivo, varno prometno sredstvo. Te dni pa se je izkazalo, da tudi v tramvaju preži na človeka nesreča.

Zgodilo se je prejšnjo soboto. Po ul. Uruguay je vozil tramvaj šte. 69: ko je baš križal ul. Viamonte, se je vanj zakadil tramvaj šte. 64, kateremu so bile baje odpovedale zapore. "Sestindevetdesetica" je skočila s tira in se zvrnila. Voz je bil poln ljudi in lahk oči predstavljamo, kaj je nastalo; vik in krik in klicanje na pomoč. Prihiteli so ljudje in pomagali potnikom iz prevrženega voza. Več oseb je bilo ranjenih, k sreči ne prehud. Eina sama potnica, 34-letna Josefa Dopaso, je zadobila težke poškodbe, katerim je čez nekaj časa podlegla.

SMRT POD VLAKOM

48-letni Félix Burgos, poročen, je hotel v nedeljo čez tračnice v ul. Gorriti baš v hipu, ko se je bližal vlak pacifične železnice. Ni bil dovolj uren. Zgrabila ga je lokomotiva in ga s takšno silo treščila ob tla, da je obležal mrtev.

GOSPODINJSKI TEČAJ

Šolsko društvo na Paternalu je sklenilo otvoriti enomesečni tečaj za dekleta, ki se žele učiti gospodinjstva. V gospodinjstvih strokah izvežbane oč. solske sestre ga bodo vodile. Tečaj začne že v ponedeljek, 31. t. m., ob 9. predpoldne v prostorih šolskega društva, ul. Paz Soldán 4924.

Starši, ki bi radi še vpisali svoje že dovolj dorasle hčerke v gospodinjstveni tečaj, naj se v soboto ali nedeljo zvečer zgledajo v društvu. Tečaj bo neprecenljive koristi za vsa dekleta, ki ga bodo posečala.

ŠOLSKI ODBOR

IZ JUGOSLOVANSKEGA KLUBA

Povodom hude nesreče, ki je zadelo argentinsko letalstvo pri Itacumbi, je Jugoslovanski klub v Buenos Airesu izrazil svoje sožalje na več mestih. Prejel je sledeče odgovore:

Brzojav Predsednika republike: "Dr. Vladimiro Buljevich — Presidente Club Yugooslavo. Enviole mi agradecimiento por el expresivo pésame de ese Club — Justo, Presidente Nación."

Brzojav ministra vojne: "Presidente Club Yugooslavo — Dr. Vladimiro Buljevich — Al agradecer mu reconocido las expresiones de condolencias que se sirve hacerme llegar en nombre de esa Comisión Directiva y asociados, saludo señor presidente con distinguida consideración — General Pertiné, Ministro Guerra."

Pismo ministra mornarice: "Agradezco al señor Presidente y por su intermedio a todos los señores miembros de ese Club, las sentidas condolencias que me hacen llegar en su nota del 14 del corriente, motivadas por el luctuoso accidente de aviación. — Saludo al señor Presidente con mi consideración más distinguida. — E. Videla, Ministro de Marina."

EXPRESO "GORIZIA"

FRANC LOJK

Calle VILLAROEI 1476

U. T. 54 Darwin 5172 in 2094

SAMO ZA VAS

smo napravili to krasno reorganizacijo, nad katero se divijo tisoči naših klientov

GOTOVOST — HITROST — NIZKE CENE

nudijo Vam:

NAŠE DENARNE POŠILJKE
NAŠA HRANILNICA
NAŠA PRODAJA LADIJSKIH LISTKOV
NAŠE RAZPOŠILJANJE IZSELJENISKE POŠTE

AKO STE VI ZADOVOLJNI

se mi veselimo, ker smo resnično Vaši prijatelji in smo zidali NAŠO NOVO PALAČO ravno radi Vaše udobnosti ko nas obiščete, da Vas postrežemo kakor zaslužite kot velik prijatelj naše banke.

PRIJAZNO VAS VABIMO

OBISČITE NAS — V VAŠO KORIST — DA VIDITE KAKO STREŽEMO

Slovenski oddelek

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CENTRALA: Bm. Mitre 234;

PODRUŽNICA: Corrientes 300

Vesti iz organizacij

II. OBČNI ZBOR SOKOLA DOCK SUD - BOCA

V needljo 23. t. m. se je vršil ob nepríakovano veliki udeležbi II. redni občni zbor "Sokola Kraljevine Jugoslavije Dock Sud — Boca" ter je v najlepšem redu in slavnostno potekel.

Točno ob 17. uri je brat starosta otvoril občni zbor z govorom, v katerem je pozdravil navzočne zastopnike tukajšnjih narodnih društev ter se najlepše zahvalil vsem, ki so pomagali, da je društvo tako zelo zadovoljivo napredovalo. Posebno je brat starosta poudaril važnost moralne in materialne pomoči, ki jo je nudil društvu naš kralj, poslanik dr. Izidor Cankar. Na koncu svojega govora je starosta vzkliknil: "Vrhovnemu Starosti, mili domovini, Savezu in bratskim organizacijam v Argentini ter je žel za svoj govor burna odobravanja."

Iz izčrpnih poročil br. tajnika, blagajnika, prosvetarja in načelnika je razvidno, da je to mlado društvo izvršilo veliko delo ter je v malo več ko enem letu čvrsto utrdilo naše narodne postojanke na Dock Sudu, v Avellanedi, kjer je še pred nedavnim separatistična ustaška organizacija imela svoje glavno leglo. Priljubljenih in odposlanih je bilo preko 400 pisem, med katerimi je tajnik prečital pismo Sokolskega Saveza, ki javlja, da je društvo sprejeto v centralno organizacijo ter izraža želje za vsestranski in srečen napredek. Denarnega prometa je imela društvena blagajna okoli 6.000 pesov, premoženje pa znaša: 114.— pesov v blagajni, 220.— na banki in na 760.— pesov je cenjena vrednost društvenega inventarja.

Društvo je med letom nastopilo v 21 slučajih s svojo deo in s telovadci, povprečno vsak krat z 20 osebami in povprečno vsakih 18 dni; tako je poročal načelnik. Prosvetni odbor je uprizoril eno dramo v štirih dejanjih in tri enodejanke; dalje je tekom pr. posl. leta nastopil s preko 50 deklamacijami.

V svojih poročilih so društveni funkcionarji izrazili globoko zahvalnost g. poslaniku dr. Izidorju Cankarju, za zasluge, ki si jih je stekel za društvo, in kralj. poslaništvu sploh.

Nato je bil z glasovnicami izvoljen naslednji odbor:

Starosta: Joso Šarlija; podstarosta arh. Viktor Sulčić; tajnik B. Milosavljević, namestnik A. Zonjić; blagajnik V. Stošić, namestnik A. Josipović; načelnik P. Capuder, namestnik V. Maričić; prosvetar S.

Bajašević, namestnik T. Milostić; gospodar F. Markov; odborniki: I. Pravdica, N. Ljesar, R. Pannović, I. Barišić, M. Bizić; revizorji: M. Tomić, A. Vicković; častno razsodišče: Kap. K. Rusović, M. Plić, M. Šević, I. Cebalo in M. Makalecki.

Takoj po izvolitvi je brat starosta ponovno pozval navzočne, naj z njim vzkliknejo našemu kralju, domovini, savezu in kralj. poslaniku. Končno je že zagotovil in obljubil, da bo v novem poslovnem letu 1938 novi odbor delal z vsemi silami za še večji in lepši napredek društva. K besedi so se oglašili tudi br. podstarosta arh. Viktor Sulčić ter drugi odborniki in člani.

Lepi občni zbor je bil s tem zaključen in člani te mlade organizacije so se razšli s trdnim sklepom: Samo naprej, vztrajno naprej in nikdar nazaj!

P. CAPUDER

VELIKA DOMAČA ZABAVA

Slov. prosvetno društvo naznanja, da bo priredilo v nedeljo 13. februarja veliko domačo zabavo z bogato trgovino grozdja, v svojih društvenih prostorih, Gral. César Díaz 1657.

OTROŠKA PRIREDITEV V VILLI DEVOTO

Naši mali šolarčki iz Ville Devoto vabijo že sedaj vse prijatelje in znanke na lepo prireditev, ki se bo vršila 6. marca in na katero se pridno pripravljajo, ker hočejo pokazati, kaj vse zmorejo.

Šolski svet iz V. Devoto.

NEDELJSKA PRIREDITEV V VILLI DEVOTO

Čeravno se je vreme kisalo, vendar se je v nedeljo zbralo v GPDS toliko občinstva na obširnem društvenem prostoru, da ga je bilo polno v vseh kotičkih. Le žal, da so se ljudje začeli zbirati precej pozno,

tako da spored nikakor ni mogel začeti točno ob napovedani uri, kakor smo napovedali.

Najprej sta nam zapela moški in mešani zbor tri pesmi, nato pa so deklince zapele "kukavico", ki je tudi zelo dopadla; po dveh deklamacijah, podanih v splošno zadovoljstvo, je šla na oder šaloigra "Čašica kave", ki je žela mnogo odobravanja. Če pomislimo, da je bilo med deklincami, ki so igrale, precej takšnih, ki še pred nedavnim so našega jezika znale malo ali nič, se moramo res čuditi, da so tako jasno izgovarjale. Otroci smejo tudi sami biti ponosni na ta lep uspeh. Zasluga gre tudi tov. Antonu Štoklju, da je s požrtvovalnostjo in trudom toliko dosegel; vidi se, da dela res iz veselja do stvari. Le tako naprej! Taki mladinski prizori bi morali večkrat na oder, saj se starim prav tako dopadejo, kakor mladim.

Društvenemu vodstvu bi priporočal, naj mladinskemu odseku posveti največjo pažnjo ter naj vodi naraščaj po pravi poti, ki so jo nam začrtali naši predniki, tako da bodo ponosni, da so slovanske krvi, čeprav smo v tujini.

Po končanem sporedu se je razvila zelo živahna in vesela prosta zabava, ki je trajala do napovedane ure.

Udeležencem.

JUTRI - PIKNIK v SAN ISIDRU

Jutri, v nedeljo, bo v San Isidru na izletniškem prostoru "Recreo Landin", v neposredni bližini postaje proge S. Isidro R, velik piknik, ki ga skupno priredita Prosveta in Tabor. Na zadnjem pikniku, ki se je vršil pred 14 dnevi, je bilo več ko 200 naših ljudi; vse je bilo v najlepšem redu in v največje zadovoljstvo vseh udeležencev. Zato je pričakovati, da bo udeležba jutri še večja. Dolgočasil se nihče ne bo, ker so program za igre, tekme in drugo skrbno pripravili strokovnjaki, polni... "pikniških" izkustev. Nekaj posebnega in na naših prired-

NIKAR SE NE KUJAJTE MED MESTNIMI ZIDovi, marveč pridite na

Veliki Piknik

ki ga priredita PROSVETA in TABOR v nedeljo 30. januarja 1938

V San Isidru

NA IZLETNIŠKEM PROSTORU

"RECREO LANDIN"

ob ulici Del Barco Centenera, ob kateri leži tudi postaja SAN ISIDRO R, do katere se je treba pripeljati z vlakom. Od postaje do izletniškega prostora bodo na drogovi in drevesih napisali "Tabor—S.P.D. I", ki bodo kazali pot.

PRIDITE V PROSTO NARAVO!

Pridite, da se navžijete svežega zraka, zdravilnih solnčnih žarkov ter da preživite lep dan dan v družbi svojih rojakov ob bregovih La Plate!

Prosveta in Tabor sta pripravila za ta piknik zanimiv spored. Vršile se bodo razne tekme z nagradami za zmagovalce, raznovrstne igre in zabave in teklo bo

KOLO SREČE

ki bo delilo lepe dobitke med igralce.

DOMAČA GODBA BO SVIRALA NAŠE KORAČNICE IN ZA PLES.

Za hladno pijačo in prigrizek bo preskrbljeno.

PRIDITE V NEDELJO V SAN ISIDRO IN PRIPELJITE S SEBOJ TUDI SVOJE ZNANCE!

ODBORA "TABORA" IN "PROSVETE"

bah novega bo tudi kolo sreče, ki se bo veselo sukalo v zabavo igralcem in v zadoščenje dobitnikom.

Izletniški prostor bo prav lahko najti; do postaje San Isidro R, ki je prva za postajo Barrancas — če se človek vozi iz Buenos Airesa — se je treba pripeljati z vlakom; od postaje do izletniškega prostora pa bodo na drevesih in drogovi znamenja "SPD I — Tabor", ki bodo kazala pot.

Torej: le korajžno se še mocoj dogovorite s svojimi prijatelji in sklenite, da pojdete v nedeljo na piknik. Za dušo in za telo bo prav, če preživite poletni dan pod košatim drevjem ob La Plati.

Na svidenje v San Isidru! TABOR in PROSVETA

v vsako izseljensko hišo "Slovenski list"

MOHORJEVE KNJIGE

KNJIGE CELJSKE MOHORJEVE DRUŽBE za leto 1937, s koledarjem za leto 1938, so prispele ob praznikih, pa ponovno prosim tiste, ki so se vpisali v družbo oz. naročili knjige, da jih čimprej dvignejo. Vsak ud dobi 6 knjig, skupno s koledarjem.

Na razpolago je še nekaj iztisov; kdor jih želi, naj se takoj oglasi, dokler imam še kaj v zalogi. Cena \$ 4.50.

Dobi se tudi sam Koledar za leto 1938, ki stane \$ 1.50, po pošti 80 ctvs. več.

Prijatelji poštenega čtiva, požurite se!

Franc Lakner
Av. Warnes 2215/II.
Buenos Aires.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUD

L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

LADIJSKE VOZNE LISTKE, bodisi pozivne ali odhodne, za Jugoslavijo in Italijo, kupujte samo pri BANCO GERMANICO.

DENARNA NAKAZILA za v Jugoslavijo, Italijo in vse ostale dele vseta, izvršujte samo potom BANCO GERMANICO

ŠTEVILNO URADNIŠTVO VAŠE NARODNOSTI Vam je v jamstvo, da boste pri BANCO GERMANICO najboljšo posluženi.

JUGOSLOVANSKI ODDELEK

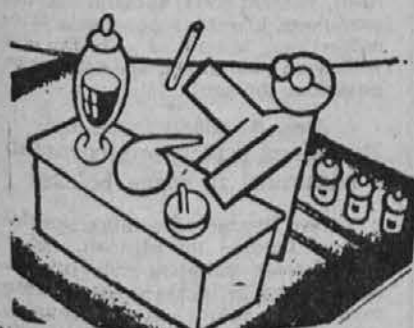
Obiščite nas in prepričali se boste!

URADNE URE: ob delavnikih od 8 1/2 zjutraj do 1 zvečer

Oh sobotah od 8 1/2 do 12 1/2

KEMIČAR IN LEKARNAR diplomiran na zdravniški fakulteti v Pragi in zakonito preizkušen v Argentini.

Hh. Mr. Franciško Huspaur

Mladenci! Vsako pomlad se kri prenove, pripravite se za novo življenje in spravite iz sebe vse stare bolezni s tem, da napravite krvno analizo. Za stare kliente zastoj enako notranjost po pošti.

Dock Sud, calle Facundo Quiroga 1441 (Avellaneda) Pcia. de Bs. Aires

P U S T

1938

Letošnji pust proslavita 'PROSVETA' in 'TABOR' skupaj in sicer:

26. FEBRUARJA ob 21. v prostorih "Prosvete" ul. Gral. César Díaz 1657. Na sporedu bo vesela igra v enem dejanju in še marsikaj drugega, poleg plesa in poštene zabave.

1. MARCA ob 20.15 pa v prostorih "Tabora" ul. Paz Soldán 4924.

O B A K R A T

bodo prostori lepo pripravljeni in tekom proste zabave bodo mnoga presenečenja in zabavne igrice skrbale za veselo pustno razpoloženje.

Slovenci doma in po svetu

Dar francoske vlade

Ljubljana 12. januarja. — Krasno in plemenito kretanje je napravila letos do slovenskih ustanov francoska vlada. Francoski kulturni krogi so namreč opazili, da po nekaterih evropskih državah francosko knjigo in francosko kulturo še premalo poznajo. Da ustreže deloma domačemu knjižnemu trgu, deloma pa da seznanijo srednje evropske prijateljske narode z visoko kvaliteto francoskimi klasičnimi in znanstvenimi deli, je francoska vlada določila sorazmerno visoke zneske, da podpre znanstvene ustanove v Jugoslaviji, Romuniji, Čehoslovski, Poljski in drugih državah. Prav dobro se je pri tem odrezala Ljubljana, kar je nedvomno zasluha tukajšnjega konzula g. Remeranda in pa lektorja francoskega jezika g. La Croixa, ki sta za slovensko univerzo preskrbela nenavadno krasno obogatitev. Francoska vlada je namreč za ljubljansko univerzo določila knjige v skupni vrednosti 100.000 frankov. Poslala je tukajšnji univerzi in licejski knjižnici kar tiskan seznam knjig, iz katerih so si mogli slovenski znanstveniki izbrati res najboljše. Za 25.000 frankov si je smela izbrati knjig naša licejska, bodoča univerzitetna knjižnica, ostalih 75 tisoč frankov pa so si med seboj razdelili vsi univerzitetni inštituti in knjižnice. Knjige so sedaj že tu, deloma so pa še na kolodvoru, kjer jih prevzemajo. Vsi slovenski znanstveniki, ki so si že dosednji knjižni dar Francije naši znanosti ogledali, pa zatrjujejo, da je iz teh knjig razvidno, kako visoko francoska znanost in kultura prekašata druge in tudi nemško. Samo ta dar licejski knjižnici je vreden več, kakor znaša redna državna dotacija za materialne izdatke v vsem letu. Razveseljivo pa je, da je francoska vlada obljubila tudi, da odpošlje avtomatično vsa nadaljevanja teh

publikacij, kakor hitro izidejo. Krasno darilo pa je pred dnevi poslal licejski knjižnici tudi "Slovanski ustav" v Pragi, ki mu načeljuje naš rojak un. prof. dr. Murko. Poslal je obsežna dela, ki so znatno pomnožila slavistično zbirko licejske knjižnice. V kratkem bo objavljen seznam teh del, tako da se bo javnost utegnila prepričati, kako lepi kulturni darili sta nam poslali prijateljski francoski in čehoslovski narod.

ZAKAJ SO BILI IZGNANI DRŽAVLJANI IZ MARIBORA IN OKOLICE

Ljubljana, 12. januarja. — Veliko pozornost je vzbudil v Mariboru izgon nekaterih avstrijskih državljanov, ki so stalno živeli v Mariboru in okolici. Po večini so bili to pripadniki plemstva, ki se ni moglo vživeti v nove razmere. Vsi izgnani so morali našo državo zapustiti, kar je vzbudilo v Avstriji razne odmeve ter zaradi tega avstrijskega časopisja našo državo ostro napada. Izgon pa je bil povsem upravičen ter so izgnanci še lahko veselili, da se jim ni kaj hujšega pripetilo. Ako bi počenjali take zadeve v hitlerjevski Nemčiji, bi jim odletela glava brez pardona. V naših krajih so namreč razvijali hudo legitimistično agitacijo za Habsburžane ter so zagotavljali svojim somišljenikom, da bo potem mogoče naše slovenske kraje mnogo lažje odcepiti od Jugoslavije, če bo na avstrijskem prestolu sedel Oton. Imeli so svojo organizacijo "Vaterländische Front Marburg", ki se je v svojih dopisih posluževala posebne štampljke. — Voditeljica tega pokreta je bila znana lastnica graščine Hompoš v Hočah, baronica Pachet. — Kakor smo obveščeni, preiskava še ni zaključena ter bodo izgnani še nekateri drugi avstrijski državljanji, ki so se v omenjeni legitimistični organizaciji udeleževali.

DR ALFRED ŠERKO JE UMRL

Ljubljana, 14. januarja. — Po devetdesetletni pljučnici je umrl v Ljubljani 59letni dr. Alfred Šerko, prejšnji rektor in prorektor, dolgoletni dekan in prodekan in častni predsednik akademije pevskega zbora. Univerzitetni profesor dr. Alfred Šerko je predaval na ljubljanski univerzi od njene ustanovitve kot redni profesor. Pokojnika je spremlila v nedeljo 17. januarja na zadnji poti najodličnejše občinstvo, med njimi skoraj vsi predstavniki slovenskega političnega, kulturnega in znanstvenega življenja, predvsem ban dr. Marko Natlačen, ki je za-

stopal tudi prosvetnega ministra Margaraševica, župan dr. Juro Adlešič, zastopniki zdravniških organizacij, profesorski zbor univerze na čelu z rektorjem dr. Kušejem in drugi. Pred univerzo se je žalni sprevod, v katerem je korakalo nad 3000 pokojnikovih prijateljev, ustavil ter se je od slovenskega znanstvenika v iskrenih besedah poslovil rektor univerze dr. Kušej. Akademski pevski zbor je zapel žalostinko, nato pa je vsa množica spremila pokojnika na pokopališče na Viču, kjer je pokojniku zapel akademski pevski zbor v kapelici žalostinko, ob grobu pa njemu najljubšo pesem "Sree je žalostno".

LJUBLJANSKI KOLODVOR

Ljubljana, 14. januarja. — Propagandni odbor za poglobitev ljubljanskega kolodvora je imel sejo, na kateri je obravnaval stanje akcije za poglobitev ljubljanskega kolodvora. Prvi uspeh odbora je bil dosežen s tem, da so bila ustavljena stavbna dela pri sedanjih popravilih ljubljanskega kolodvora, ki jih je izvrševala železnična direkcija po svojih načrtih. Dela so bila ustavljena zato, ker bi jih nadaljevanje pomenilo zavlačanje in odložitev končne ureditve ljubljanskega kolodvora.

KAMNIŠKI ČEHOSLOVAKI SO POČASTILI SPOMIN PREZIDENTA MASARYKA

Kamnik, 11. januarja. — V Kamniku živi več Čehoslovakov, ki so deloma še čehoslovski, deloma pa naši državljani, poleg teh pa je tu cela vrsta meščanov, čijih očetje ali pa deda so prišli iz Češke kot vojaki v službo v kamniško smodnišnico in so potem ostali v Kamniku. — Da se oddolžijo spomenu pokojnega prezidenta osvoboditelja T. G. Masaryka, so poklonili kamniški Čehoslovaki in mesto Kamnik na njegov grob veliko, lepo izdelano svečo, ki jo je ponesel v Lane občinski uradnik g. Jan Ulman. Sveča je 4 kg težka, tričetrt metra visoka in ima 18 cm v primeru. Ima primerne napise in ornamentiko po lepih slovenskih vzorcih iz starih žalnih prtičkov iz kamniškega muzeja.

NOV MOST ČEZ POLJANSČICO

Ljubljana 12. januarja. — Na bahnovski cesti Škofja Loka-Medvode na km. 9/700, kjer ta cesta prečka Poljansčico, so lani spomladi začeli graditi nov železnobetonski most, katerega je podjetje "Slograd" v glavnem dovršilo. Dograjena sta podporna zidova ob obeh

bregovih, ki stojita na pilotih in segata 4 m pod vodno gladino. Na njih sloni tridelen lok, ki ima 33 m razpetine. Na lok se v sredi naslanja železnobetonska plošča, ki bo nosila ves promet. Most je širok 5,50 m, od tega je 4 in pol metra čistišča in na vsaki strani po 50 cm trotoarja. Ograja bo zelo lična. Čistišče mostu bo tlakovano z drobnimi granitnimi kockami, katere bodo zalite z asfaltom. Most stoji za širino mostu nižje od starega, zato bo tudi na obeh straneh preložena cesta in ker je novi most za 1,30 m višji od prejšnjega bo cesta tudi dvignjena, tako da med mlekarino in Puštalskim gradom ne bo več vzpetine. Most s preloženo cesto bo veljal 559.044 din, od te vsote nosi banska uprava 50%, cestni odbor v Škofji Loki pa 50%.

ZAMETI NA GORIŠKEM

Prvi sneg, je poleg pobočij Julijskih Alp močno pobelil vso Hrušico, Trnovsko planoto in Idrijski kot. V Črnem vrhu je tedaj zapadlo skoraj meter snega. Promet je bil na več cestah okrog Idrije, Črnega vrha in Lokve zaradi praveatih zametov prekinjen za nekaj dni. Sedaj poročajo o velikih snežnih zametih tudi na Predelu, preko katerega so avtobusi še do zadnjega vozila iz Boveca v Trbiž in nazaj. Promet je bil seveda prekinjen. Visok sneg je zapadel po vsej gornji Soški dolini na Cerkljanskem ter celo v neposredni goriški okolici.

ZA GOSPODARSKO OSAMOSVOJITEV

"Popolo di Trieste" je objavil daljši članek, v katerem razpravlja o borbi za gospodarsko osamosvojitve države kot neposredni posledici sankcij. List pravi, da se je osamosvojitve glede na žito že dosegla. Sedaj so na vrsti premog in druge surovine. Še l. 1934 je Italija uvozila iz "prijateljske" Anglije 12.75 milijonov ton premoga, za katerega je plačala celih 900 milijonov lir. Z elektrifikacijo železnice in drugih naprav si bo polagoma prihranila tudi te izdatke. Premog, pravi list, se je v Italiji zadnja leta podražil več kakor za 100%. Koks, ki so ga prodajali pred nekaj leti na debelo po 16 lir, stane sedaj po 40 lir za 100 kg. Podražili so se meso, mesni izdelki in mast. Zato bi bilo treba tudi živinorejo toliko dvigniti, da bo država tudi v tem pogledu neodvisna od tujine. Fašizem mora Italijo dvakrat rešiti: Prvič jo je rešil demomasonskega izžemanja, sedaj jo mora osvoboditi še vazalskih vezi, ki jo vežejo na tujce.

PRIZNANJE SLOVENSKEMU GLASBENEMU UMETNIKU

Znani slovenski klavirski umetnik in učitelj glasbe na četrti moški gimnaziji v Beogradu Ciril Ličar je bil imenovan za izrednega profesorja v 4. položajni skupini II. stopnje na Glasbeni akademiji v Beogradu.

PRED SODIŠČEM ZARADI STAVKE

"Gazzetino" poroča z dne 20. nov. o procesu, ki se je vršil dan prej pred goriškim okrožnim sodiščem proti skupini delavcev iz Opatjega sela in okolice zaradi protestne stavke, ki je po zakonu kazniva. V Pučevem kamnolomu pri Opatjem je hotelo pred nekaj meseci šest delavcev zaradi slabega vremena opustiti delo. Sedmi delavec, neki France Perini (Perič), pa se jim tedaj ni hotel priključiti. Naslednjega dne je lastnik kamnoloma vpričo vsega delavstva Pernija pohvalil in mu daroval zavojček cigaret. Onih 6 delavcev pa je tedaj sklenilo, da bodo popoldne v protest proti Perinijevemu postopanju stavkali. Dejansko so opustili delo in prisilili tudi ostalo delavstvo k neprostoovoljnemu počitku.

Zaradi tega so bili prijavljeni sodišču, ki je zadnji petek sodilo o tej zadevi. Obtoženi so bili: Ivan Kralj, Josip Franzotti, Drago Pahor, Staniko Ferletič, Anton Ferletič in Loize Vižintin. Prva dva sta bila obsojena na zaporo kaze po 9 mesecev in po 400 lir globe, Pahor in Vižintin po 6 mesecev in 200 lir, Anton Ferletič na 200 lir denarne kazni, vseh pet hkratu pa še na plačilo sodnih stroškov in nizgubo sindikatskih pravic. Kov in izgubo sindikatskih pravic Stanku Ferletiču je bilo v smislu zadnjega amnestijskega dekreta opuščeno, ker se ni star 18 let.

KROJAČNICA "GORICA"

Hočete biti dobro in elegantno oblečeni. Pridite v krojačnico "Gorico", kjer boste vedno dobro postreženi.

FRANC LEBAN

UL. WARNES 2191
(Nasproti postaje Paternal.)

Ruska klinika za vse bolezni

Za venerične bolezni, spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorijem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni.

Dra. A. IZAGUIRRE-a.
Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni.

— Imamo zdravnike specialiste za bolezni na pljučih, obilnih jetrah, želodcu, žilcuju itd. Za bolnike iz notranosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pismenim potom, za mali honorar. Zdravniški pregled za vsako vrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21.

V needljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI

SUIPACHA 28

Kje boš kupil lep slammik? Kaj ne veš, kje se nahaja?

Krojačnica
Mozetič

OSORIO 5052 - La Paternal
Buenos Aires

LADIJSKE VOZNE LISTKE

za vse parobrodne družbe pri nas dobite po najnižji ceni.

Kabino

za gotovimo vsakemu potniku brezplačno.

Vpoklicne karte po zelo znižanih cenah

CA. CENTRAL EUROPEA
469 SAN MARTIN 469

Državni proračun pred finančnim odborom

NAČRT ZA NOVA JAVNA DELA — ZA IZBOLJŠANJE CEST V SLOVENIJI — POŠTA, RADIO IN TELEFON NAPREDUJEJO — POSEŠEVANJE KMETIJSTVA

Beograd, 11. januarja. — Davi je gradbeni minister Dobrovojnič Stošević poročal o predlogu proračuna gradbenega ministrstva za leto 1938/39. V glavnem bo proračun kril stroške za vzdrževanje obstoječih naprav, program javnih del pa bo obsegal tri velike skupine: 1. gradbo modernih cest in vzdrževanje sedanjih cest za motorizirani promet. — 2. Hidrotehnična dela za meliorizacijo in sanacijo zemljišč. — 3. Dela, ki so v zvezi s pridobivanjem in razdelitvijo električne energije, pridobljene z vodno silo. Celotni proračun brez investicijskih izdatkov drugih ministrstev in izdatkov za pokojnine znaša 215.245.536. — din. V primeri s sedanjim proračunom kaže predlog zvišanje za nad 41.000.000 din. Največji delež pri zvišanju gre za ceste in mostove, za katere je določenih skoraj 32.000.000 več kakor v lanskem proračunu. Hidrotehnična dela pa so dobila 2.500.000 več, kakor lani. Za novo proračunsko leto bo treba nastaviti mnogo novih moči. Glede na slabo stanje cest predvideva proračunski predlog poleg že ustanovljenih terenskih tehniških odsekov za trasiranje državnih cest Kragujevac—Paraćin, Niš—Paraćin in Sremska Mitrovica—Banova Jaruga, še ustanovitev treh novih terenskih tehniških odsekov in sicer za predele Banova Jaruga — Dugo

selo, Dugo selo—Sombor in Novo mesto—Ljubljana. To je nujno potrebno, ker je treba v čim krajšem času pripraviti načrte za moderniziranje najvažnejše ceste Beograd—Zagreb—Ljubljana. — Omrežje državnih cest meri 19.250 km, dočim je doslej znašal prispevek države za km okrog 7.300 din na leto, je za prihodnji proračun zvišana ta vsota na povprečno 10.000 din za km. Med važnejšimi hidrotehničnimi deli, ki bodo omogočena z zvišano dotacijo dveh in pol milijonov dinarjev bodo začeli zavarovanje levega brega Donave nasproti Belegišu ir Zemunu, nadalje regulacijo na rek Rečini, kakor tudi regulacijo vod v Crniškem polju, kjer bo mogoče zboljšati 500 ha rodovitne zemlje. — 1.000.000 din pa bo porabljen za regulacije na Veliki in Južni Moravi. — Po poročilu gradbenega ministra je govorila več poslancev, popoldne pa je tudi govoril slovenski poslanec JRZ Karel Gajšek, ki se je zavzemal za to, da se čim prej uredi cesta iz Maribora do Ljubljane in zgradi moderna Jadranska cesta na Sušak. — Glede na tujski promet v Sloveniji je nujno potrebno, da se prav tako modernizira cesta, ki vodi iz Italije in gre od Planine do Ljubljane. Podčrtal je tudi nezdravo razmerje državnih in banovinskih cest v Sloveniji, kjer je le 616 km državnih

cest in skoraj 4.100 km banovinskih cest, kar hudo obremenjuje banovinski proračun.

Beograd, 12. januarja. — Na današnji seji finančnega odbora je poročal poštni minister Vojko Čvrkić o predlogu proračuna poštnega ministrstva. Proračun izdatkov znaša za leto 1938/39 418.000.000 din. V primeru s prejšnjim proračunom je zvišan za 38.700.000 din. Sedaj se proučuje napeljava podzemeljskih telefonskih kablov, ki bi vezali Beograd—Zagreb in Maribor, kar je nujno potrebno, ker je Jugoslavija izrazita prehodna dežela. Število radijskih naročnikov lepo narašča in je zato vedno bolj pereče tudi vprašanje povečanja radijskih postaj. — Število radijskih naročnikov v Jugoslaviji znaša okrog 105.000, čez eno leto pa jih bo že verjetno 120.000. V letošnjem letu so bile že povečane in se bodo še povečale nekatere važnejše avtomatične telefonske centrale. Tako je dobila Ljubljana 1000 novih števil, Zagreb pa 2000. Skupni dohodki ministrstva za

pošto so proračunani na 601.700.000 din, kar pomeni čisti dohodek v znesku 180.000.000 v primeri s stroški. — Na popoldanski seji se je k predlogu oglašilo več poslancev, med njimi tudi slovenski poslanec Karel Gajšek, ki se je zavzel za to, da se proračun ministrstva decentralizira po direkcijah. To je nujno potrebno zato, da bo videti, katere direkcije so najbolj dobičkanosne, in da bodo temu odgovarjajoče tudi dotirane. Ljubljanska poštna direkcija ima skoraj 200 uslužbencev premalo radi česar je redno poslovanje silno obremenjeno. Nasprotno pa rastejo dohodki ljubljanskega poštnega ravnateljstva iz dneva v dan. Dočim so znašali leta 1935 17.000.000 din so narasli leta 1937 že na 30.000.000 din. S tem je naraslo tudi delo, reduciranih pa je bilo v tem 93 uslužbencev, torej v primeri z drugimi direkcijami največ. — Povdaril je tudi nujno potrebo, da se obnovi telefonsko omrežje v Sloveniji.

Beograd, 13. januarja. — Na današnji seji finančnega odbora je poročal o proračunskem predlogu kmetijskega ministrstva kmetijski minister Stanković. Objasn timer je, da bo kmetijsko ministrstvo še v naprej pospeševalo kmetijstvo in nadaljevalo z ureditvijo vprašanja agrarne reforme. Novi proračun bo za okrog 15.000.000 din večji od lanskega. K proračunu se je med drugimi oglašil tudi poslanec dr. Jurij

Koce, ki se je zavzel za to, da bi ministrstvo pospeševalo v Sloveniji zlasti konjerejo.

NOVI SENATORJI

Beograd, 10. januarja. — V imenu Nj. Vel. kralja so bili imenovani za senatorje: bivši minister in kraljevski delegat pri mednarodnem zavezu za intelektualno sodelovanje dr. Lujo Vojnović, upokojeni vseučiliški profesor in dosedanji senator dr. Bogdan Gavrilović, dosedanji senator dr. Georg Grassel, narodni poslanec Stevan Janković, bivši minister in dosedanji senator dr. Handžija Karamahmedović, bivši minister in dosedanji senator dr. Želimir Mažuranić, bivši ban Anton Mihajlović, protorej in dosedanji senator Stevan Mihaldžić, dosedanji senator dr. Ante Pavelić, upokojeni državni svetnik Janko Spasojević in narodni poslanec Špira Hadži-Ristić.

BEOGRAD SE RAZVIJA

Beograd, 15. januarja. — Lansko leto je bilo v Beogradu postavljenih 312 novih zgradb v vrednosti od 121.345.200 din, predlanskim pa 333 zgradb v vrednosti 119.727.500 din. Od leta 1919 do konca 1937 je Beograd vložil v nove zgradbe čedno vsoto 3.605.738.207 din. Za ta denar je bilo postavljenih 6958 zgradb z 12.359 manjšimi in 10.358 velikimi stanovanji in 560 samskimi stanovanji. S temi zgradbami je Beograd dobil 23.277 novih stanovanj.

Vsakovrstne bolezni, notranje in zunanje

Venerične bolezni se zdravijo na gotov in modern način. — Ugodno plačevanje. — Prvi pregled brezplačno. GOVORI SE JUGOSLOVANSKI. — Sprejemanje bolnikov od 3 ure do 8 zvečer.

Dr. ANTONIO PEREDA

MEDRANO 151

BUENOS AIRES

Obiščite krojačnico UŠAJ

ki vam nudi v vsakem oziru najboljšo postrežbo

GARMENDIA 4947
Paternal, Bs. Aires

Agencija PUTNIK

SAN MARTIN 345/I
BUENOS AIRES
U. T. 31 - 8759

Samo pri nas dobite najceneje ladijske listke
Prodaja listkov za Jugoslavijo, Italijo in vse druge dežele. Vsa kemu potniku preskrbimo kabine in druge ugodnosti. Preskrbimo popolnoma brezplačno tudi vse potrebne dokumente.

Ako rabite kake dokumente, prevode ali pravno zaščito

AGENCIJO "PUTNIK"
Lastnik: Anton Kolungja

rovi z njim," je povzel kralj. "Ligarji me itak že opravljajo, da sem hugenot in zaklet sovražnik menihov."

"Kaj želite, častiti oče?" je vprašal oficir, ko je stopil k Jacquesu Clémentu. "S kraljem moram govoriti," je rekel menih s trdnim glasom.

"Do njegovega Veličanstva ne mora vsak kar tako."

"Iz Pariza prihajam," je dejal nato Jacques Clément; "s smrtno nevarnostjo sem prinesel kralju važna pisma."

"Pisma iz Pariza? Oho, to je druga stvar... Dajte, velečastiti, dajte..."

Jacques Clément je potegnil izpod halje sveženj pisma ter pomolil eno izmed njih oficirju.

"Naj kralj prečita tole. Če se mu bo zdelo vredno, naj me pokliče predse; vsekako dobi ostala pisma samo iz mojih rok, ne drugače."

Vsebinsa pism mu je bila neznana; — Favsta mu jih je dala še sinoči in ga je naučila, kako naj govori.

Uverjen, da je menihu do nagrade, je oficir pokimal z glavo in je odnesel pismo Henrik III. Jacques Clément je ostal pred vrati pod nadzorstvom straže. Njegov obraz je bil tako vesel in zadovoljen, da so vojniki šepetali med seboj: "Gotovo je prinesel njegovemu Veličanstvu dobre vesti..." A v tem se je vrnil oficir in mu je mignil z roko. Menih se je vzravnil. Njegov obraz je postal mahoma blede kakor smrt in se je izpremenil tako, da ga stražniki skoraj niso spoznali... Jacques Clément je vstopil pil...

V sobi, kamor so ga odveli, je našel Henrika III. sedečega v naslanjaču, okoli katerega je stalo nekaj višjih oficirjev. Kralj se je jedva ozrl na meniha: "Slišim, da imate še več pisma. Dajte mi jih," je rekel z malomarnim glasom.

"Sire," je odgovoril Jacques Clément, "pisma so majhnega pomena; glavno je to, kar vam imam povedati."

"Nu, govorite... Kaj je novega v Parizu?"

"Sire, govoriti morem samo med štirimi očmi. To, kar imam do vašega Veličanstva, odloča o življenju in smrti..."

Henrik III. je mignil z roko. Oficirji so se obotavljali. Šele ko je mignil v drugo, so odšli. Jacques Clément je gledal za njimi, dokler mu niso izginili izpred oči.

"Evo vam pismo, sire," je dejal nato in pomolil kralju ves sveženj.

Kralj je odprel prvo pismo in je začel čitati, mrmraje:

"Dobro... izvrstno... Oh, to je kakor nalašč... In vi, velečastiti, kaj ste hoteli povedati?... Poslušam..."

Beseda, ki mu je bila na jeziku, se je izpremenila v strašen vzvik: Jacques Clément se je bil s spačenim obrazom sklonil k njemu in v roki se mu je zabliškalo bodalo.

"Pogini, Herod," je zarohnel. "Povedati sem ti hotel, da je prišla ura tvoje smrti..."

Te besede še niso bile izrečene, ko je Henrik III. začutil v životu nekaj mrzlega. Hotel je vstati, pa je pal nazaj; opazil je, da je ves krvav in da mu tiči v trebuhu bodalo, zasajeno prav do ročnika. Menih je med tem že odstopil in prekižal roke...

Vse to, od predaje pisma pa do krika ki ga je kralj zagnal, ni trajalo delj kot pet sekund. Soba se je mahoma spet napolnila z oficirji in vojniki, ki so zgrabili meniha.

"Sire", je vprašal Orillon, "kaj se je zgodilo? Ali vas je žalil?"

Tedajci pa so zagledali tisto, česar izprva niso opazili: bodalo v kraljevem ži-

votu in kri, ki je lila od njega...

"Joj, hudobni menih", je zastokal kralj z usihajočim glasom. — "Zabodel me je."

Še tisti mah se je zrušil Jacques Clément pod buzdovanom enega izmed stražnikov; drugi mu je sprožil samokres v uho; trije ali štirje so ga jeli prebadati z meči; preje nego v minuti je bil ena sama strašna rana. Še drgečočega so ga vlekli iz sobe in so ga vrgli množici, ki je drla vkup, da ga je dobesedno raztrgala na kose. Obupni viki, javk, preklanjaje in grožnje proti Parizanom so se kakor val razlile iz hiše v mesto...

Kraljica Katarina je med tem v svoji sobi umirala. Njene oči, nekda tako ostre in gospodujoče, so se kalile; njena usta, še včeraj tako zaničljiva, so se krivila od muke ter drgetaje hlatala po zraku; v prsih ji je hroplo in roke, te roke, ki so toliko let držale resnično oblast nad usodami Francije, so iznemoglo tipale po odeji, kakor bi jo hotela potegniti višje k sebi, da ji ogreje v smrtnem mrazu zastajajoče srce.

In časih je obmirovala. Njena zrkla so se stekleno uprla v strop, roke so ji obležale nepremično, grgranje v prsih je utihnilo in utrip žile je zastal...

Ruggieri, ki je stal ob postelji, se je bil že nekajkrat sklonil k njej, meneč, da je mrtva.

"Blagor ji," je mrmral sam pri sebi. — "Blagor ji, ki odhaja, ne da bi vedela, kaj se je zgodilo..."

Zakaj on je vedel... Bil je eden izmed prvih, ki so začeli prestrašeno vpitje iz kraljevih soban. Ne da bi koga vprašal, je uganil, kaj pomeni: v njegovih zvezdah je bilo zapisano, da proti kralju pogin...

"Blagor ji. — Preveč strašna bi bila materi smrt, če bi ji povedali, da sin

umira od morilčevega noža..."

Toda kolikokrat je tako pomislil in sklonil glavo do umirajoče. da bi čul, ali ji še blje srce — tolikokrat je Katarina iznova zganila suhe ustnice in zašepetala:

"Moj sin... Kje je Henrik, moje dete? Kako da ne pride k materi, ki se poslavlja od tega sveta?"

In zvezdogled je odgovarjal:

"Kralj je v stolnici, Veličanstvo..."

Šel je, da zahvali Boga, ker ga je rešil Guisevih nakan..."

V sobi Henrika III. so se naposled spomnili starega zvezdogleda. Kraljevi zdravniki niso vedeli več pomoči in so poslali ponj, da bi se on poizkusil svojo učenost.

Ruggieri je prišel, pogledal kralja in zmajal z glavo. Henrik III. je ležal v nezavesti. Dnevi njegovega življenja so bili seštet...

O mraku se je kralj ovestil. Pogumno je izjavil tarnajoči okolici, da ne čuti nikakih bolečin. Nato je ukazal, naj pokličejo dvornega kancelarija ter prinese vse, česar treba za pisanje.

"Veličanstvo," je zaplakal kancelar, ko je stopil k vladarjevi postelji.

"Poslušajte me," je zamrmral ranje nee. "Umir bom. Delj nego uro ne bom več dihal. To je baš dovolj, da spišete listino, s katero imenujem Henrika Naravškega za svojega naslednika na francoskem prestolu..."

In ko je prijel za pero, da bi podpisal oporoko, je z nasmeškom zamrmral: "Kralj umira... živel kralj... Z Bogom, živel Bourboni..."

V mrko noč, ki se je bila zgrnila nad Chartresom, je žalostno plapolala sveča ob zglavju kraljice Katarine. Ruggieri

je položil roko na bolničine prsi... Da, to je bil konec. Življenje Medicejke je ugašalo. Ne diha ni bilo čutiti ne utripov srca.

"Mrtva"

Glasno je izrekel to besedo, uverjen, da je ne sliši več. Nato je stopil k oknu, in ga je odprl na stečaj. Sklonjen v nočni mrz, se je zamislil v prošlost to žene, ki je bila tako tesno združena z njegovo usodo... Kje, oh kje so bili minuli časi, ko je prišel z njo iz cvetne Florene? On je bil takrat na višku svoje moči, ona nevesta v zarji mladosti. Zdaj se mu je zdelo, da ni bilo vse to nikoli res. Mladost in lepota, čast in oblast vse se je bilo osulo in razsulo, vse je zamrknilo v strahotah in krvi...

V strahotah in krvi — Groza, ki je zavladala po mestu, ko se je raznesel glas o dejanju Jacquesa Clémenta, še vedno ni bila utihnila. Še vedno so se sročavali taki, ki niso vedeli strašne novice, in taki, ki so jo pripovedovali vsakomur, kdor je hotel poslušati... Čuj, prav ta mah je nekdo zavpil na trgu:

"Joj, sosed... Kaj pravite?"

In nato rezek krik iz nekaj grl:

"Kralj umira... Zaklali so ga... Kralja so umorili..."

Tedajci je udaril na uho zvezdogleda Ruggierija vzvik, tako obupen, da je z grozotnostjo prekašal vse, kar je starec pomnil v svojem dolgem življenju. Prihajal je izza hrbta... iz sobe... iz postelje... In ko se je starec naglo ozrl v tisto smer, je zagledal Katarino, de Mediceis, ki se je bila s poslednjimi močmi vzpela na komoleh:

"Moj sin... moja dete" —

Zavpila je, pala nazaj, zahrplo in obležala brez giba. Ruggieri je počasi stopil k njej in ji je zatisnil oči. To pot je bilo res dopolnjeno... (Nadaljevanje)

PLUG, KI BRAZDO ŽRE...

Jugozapadni del Buenos, to je onstran Av. del Trabaja, je še bolj podeželje kot pa zazidano mesto. Saj so še ogromne planjave na mestnem ozemlju, koder uživajo konji in krave še vso svobodo. Tam pa tam se je urezala v praznino kaka ulica in je zrastle kaka hiša. Tudi naših rojakov je najti tam po oni strani.

Larrazabal, Murguiondo, Derqui, Piedrabuena... takale imena ulic najdeš pri naslovih naših rojakov in tako sem se vzdignil oni dan, da pogledam, če koga najdem. Vroč dan, da bi se žabe v mlakah skušale... če se ne bi pred soncem poskrile...

Z omnibusom 41 sem jo pobiral tja v Villa Lugano in še dalje do Villa Celina. Do Av. Gral Paz. Tam se pa voz kar lepo ustavi.

In kam sedaj?

Ni da bi človek samo dirjal. Pa, saj mi drugače kazalo ni kot postati, zakaj pot mi je zaprla dolga čreda govedi, ki jo tamkaj preganjajo iz Mataderos v velike frigidarije na Avellanedi. Malo je bilo tem rdečim juncem in junicam mar, kam gre njihova pot. Da jim je le pod nogami mehko... sem pa tja se pa še kak šop trave kje pomuli... Pa sem se spomnil "Liske", ki sem jo nekoč pasel, ki je bila na moč polredna žival. Bolj kot vseh drugih treskal na rebrih deset palic, ali pa ji delal spokorne govore in ji dokazoval, da bo morala biti pozimi

lačna, če bo že sedaj vse dobro poržrta... vse ji je bilo zastoj. Njena kravja pamet ji je velela, da tiste detelje, ki jo zeleno, svežo, na steblo požre, ji nihče več ne odnese... Kaj pa bo pozneje prišlo... za to se liska ni kar nič menila... Pač kravja pamet, katera se je pa tudi v mnogih človeških glavah naselila... No, "eiki" in "eike", "rjavci" in "rjavke" se za take moje misli niso kar nič menile, pa tudi moja črna suknja jim ni prav nikakega spoštovanja vzbudila... Mirno je šla goved v klavnico in smatrala, da je edino nadležna muha sovražnik, ki je vreden otepanja...

Ko sem se ogledal, se je odprla pred mano dolga in široka proga: Av. General Paz. Oblak prahu tam dalje nekje je pokazal, da se bliža čas, ko bo ta avenida postala važna prometna žila. Čez 100 m široka bo odprla sijajno, 20 km dolgo pot, okoli zapadnega dela mesta.

Velikanski plug je rezal široko in globoko brazdo v tla, jo požiral in po valjarjih poganjal v dolgem žlebu kvišku. Pri iztoku pa se je postavil kamijon in ob enem s tem oralnim strojem nadaljeval pot in se je grmadila zemlja na vozilo. Niti minuto ni trajalo, že je bil polen en voz in že je stopil na njegovo mesto drugi. In so drdrali kamijoni, dvigali oblake prahu in vozili zemljo kdo ve kam. Pač, na neko drugo točko iste avenije, kjer je treba cesto dvigniti, da bodo vse druge prehode speljali pod njo, ker na celi njeni dolžini je ne bo križal niti en prehod, marveč jo bodo preč-

kale vse druge ceste in železnice ali z nadvozi ali s podvozi.

Kakih 5 kubičnih metrov zemlje, pa niti eno minuto ni zamudil stroj, in že je bila nakopana in naložena in že je tekla plaz zemlje v drug voz.

Dva človeka sta vodila stroj, ki je vršil delo za 50 urnih lopat, ali pa tudi za sto nemara. Eden je vodil tank, ki je oralo vlekel, drugi je naravnaval oralo in dvigalo... In vsako minuto je odbrzel nov kamijon napolnjen do vrha.

Čudo moderne tehnike, pa tudi čudo človeške samopašnosti!

Vedno kričijo nekateri, da je prosvetljenost tisto, kar bo ljudi osrečilo. Da morajo vsi ljudje vse znati, vsi v vsem izobraženi biti.

Preprosti plug, s katrim smo doma brazde obračali s počasnim volovskim korakom, je bila tako krotka in vendar tako blagodejna iznajdba. Napravljaj je mehko posteljico setvi in upanja polni žetvi. Le kak kamen je dvignil in tako njivo storil bolj plodno... Ti moderni plugi, ti kopalni stroji, pa grabežljivo goltajo zemljo samo, celo brazdo... Ne rečem, da ni koristna iznajdba in ni dvoma, da vrši potrebno delo... toda samopašni stroj ne žre le lastno brazdo, temveč tudi kruh stoterim lačnim ustam, ker krađe delo stoterim rokam...

Izobrazba in napredek? Kako lepi besedi sta obe in koliko zlatih gradov zidajo v oblake starši, kateri skušajo svojim otrokom z boljšo izobrazbo postaviti temelje srečnejšemu življenju. Toda tisto, kar

se "izobrazba" imenuje, se je tako strašno izmaličilo!

Za izobrazbo se smatra: znati lepo govoriti in pisati, delati načrte in točne račune, poznati čim več tehnike, fizike, raunstva, poznati knjigovodstvo in bančne operacije, biti čim bolj spreten v vršenju gotovega dela... s kratka: biti čim bolj usposobljen, da uspešno tekmuje z drugimi...

Tako je tista moderna izobrazba in napredek le v tem, kako pridobiti sebi čim več pravic ter s čim manjšim trudom doseči kar najbolj lagodno življenje... Življenje torej je le borba med ljudmi, kako poraziti druge in na njihovih razvalinah zgraditi svoje blagostanje...

Zares: stroj, ki brazdo reže in jo požira, in delavnim rokam delo krađe...

Tako je. Z železnimi prsti in z železnimi rokami se opravlja delo, in v jekleni mašini je seveda tudi srce iz — jekla...

Mnogo se protestira proti socialnim krivicam in pravične so pritožbe, zakaj vnebovpijoče je čisto izrabljanje brezbrambne in nevedne množice.

Rešitev pa ni še v tem, da se "miži narod prosvetli", da se ljudje izobrazijo v množici raznih koristnih stvari, marveč, da se vsem pri vzgoji da pravi čut za pravico, katera je obsežena v zapovedi: ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe.

Koliko imamo že živih zgledov

Hladnik Janez.

takih "socialnih delaveev", kateri so se borili proti krivicam le, dokler so jih oni sami trpeli. Ko so dosegli boljši položaj, so postali enake pijavke...

Zato izobrazba, prava in resnična, ni le v materialnem kopičenju znanja, marveč v pravem pojmovanju svojih pravic in tudi svojih dolžnosti! Da: svojih dolžnosti in pravic, ki jih imajo drugi!

Izobrazbo, pa — brez Boga in brez vere...

Da je "vera opij za ljudstvo" ki maso uspada, tako modrost so spravili na dan. Toda tisti, kateri mislijo, da bodo s policijo, žandarji in vojaščino ali pa s "čeko" nadomestili Boga in vero, se prav grdo motijo. Božji stol stoji bolj visoko, kot pa stoli nasilnikov, mogoteev, samopašnih izkoriščevalcev naroda.

Napredek izobrazbe, ki Boga odstranjuje, pomeni le množenje iznajdlivosti, kako še bolj izrabljati svoj ugodni položaj v svoj prid in tako v revščino poriniti druge, ki so manj sposobni za "boj za obstanek".

Takele misli so me obhajale, mašina je pa dvigala oblake prahu... znamenje modernega napredka in kulture in sreče...

Tam doma, pa plug zložno reže brazdo za sivec in plavec, ljudje pa k nebu dvigajo svoje misli in vedo, da je: "življenje le delaven dan, plačilo pa nas čaka v večnosti".

Ako hočete biti zdravljeni od odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH

Krune in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijala listi za pljučne, srčne, živ

reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

GOVORI SE SLOVENSKO

CALLE CANGALLO 1542

Ne odlašajte z obiskom

PRVOVRSTNE KROJAČNICE "PRI ZVEZDI"

PRVOMODNE OBLEKE "FIL A FIL" \$ 65.—

Vsem cenjenim klientom bom podaril stenski koledar in po eno obešalo.

Priporoča se

STANISLAV MAURIC

DONATO ALVAREZ 2059,

pol kvadre od Av. San Martin, — Bs. Aires

IZKUŠENA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. — Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo. ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Bueno Orden 3389

Buenos Aires

CARIČIN LJUBLJENEC

ZGODOVINSKI ROMAN

(Nadaljevanje 74)

— Da, spremenil sem se! — zavpije Čika. — Včeraj sem gojil še spoštovanje napram sebi, mislil sem da spadam med pravične in poštene ljudi, sedaj pa vem, da sem vreden preziranja.

— Oh, oče, kaj vendar govorite?

— Kaj govorim? — ponovi stari kozak. — Sanje, strašne sanje so nas vse omamile. — Toda sedaj so prešle. — Sedaj smo se zbudili!

— Livija, otrok moj, vem da ti bom s svojim pripovedovanjem zlo mil voljo, da ti bom uničil tvojo življensko srečo! Uničil jo bom, kakor pritisne mraz sredi pomladi in uniči že razcvetlo stepsko cvetko. — toda ti si moja hčerka in vzgojil sem te tako, da ljubiš resnico! — Tvoja dolžnost je, da resnico govoriš in jo tudi preneseš, čeprav je včasih bridka.

— Oh, Bog, oče moj, slutim — slutim nekaj strašnega! — Oče, ali preti Pugačevu nevarnost? Ali ga je kdo izdal in prodal sovražnikom?

Oh, govori oče, govori!

— Če bi ga bil kdo izdal, bi obkolili tisoči Katarininih vojakov Moskvo in mi bi se morali z njimi obupno boriti. Vzklilnil bi — blagor meni in tvojemu možu!

— Katarina pa ni več naša sovražnica, — naš sovražnik je Pugačev, — ker Livija, moja hčerka, — uboga moja stepska cvetka, zakaj ti moram srce iztrgati iz prsi? Zakaj moram biti tako krut? — Človek, ki smo mu verovali, za kate-

rega smo grešili, — ni car, — temveč goljuf!

Livija ni kričnila. Komaj da je vztrepetala. Solza ji ni orosila oči. Ni stokala, obraz pa je razodeval, da je srce neozdravljivo ranjeno.

— Pugačev goljuf? — zašepeče Livija. — Pugačev — ni car? — Ah, oče, tedaj je čisto navaden morilec, — lopov, ki je uničil Rusijo!

— Lopov, — Pugačev je morilec! — zamolklo odvrne stari kozak

— Jaz pa sem ga ljubila, vroče in srčno — zašepeče Livija, iz oči pa ji kaneta dve veliki solzi in rdečica po prekrasnem licu kakor dva dragocena bisera.

Naenkrat pa se opoteče, kakor da bi čez trenutek morala omahnuti na tla. — Čika pa objame svojega otroka in si nasloni njegovo glavo na svoje prsi.

— Livija, — ji reče blago —, moja lepa, čista Livija — ne jokaj! — Rotim te, ne jokaj radi tega podleža! Sedaj ni časa, da bi se udajali bolestiti in žalosti! — Jokala boš, hčerka moja, ko se boš zopet vrnila z menoj v stepe. Tam se bova skrila in živela vsak svoji žalosti! — Tedaj boš jokala, moja cvetka, ko boš polagoma venela in hiralala —

— Moja Livija, nocoj pa boji pogumna! Bog je naprtil na tvojo mlado ramo težko breme, ki ti je radel to nalogo. Toda osvobodila boš Rusijo pred novim tiranom in velikim goljuhom!

— Ali je res goljuf? — zakliče Livija. Dušo ji je napolnil dvom in upanje, da se je oče zmotil in ad ni res, kar pravi. — Ali pa veš to zagotovo in ga ne sodiš po krivem,

oče? — Ali veš zagotovo, da on zares ni pravi car? — Sveti Bog, morda pa je le vse samo nesrečno nesporazumljenje? — Oče moj, — ne bom, — ne morem verjeti — dokaži mi, — dokaži!

— Dokazal ti bom — reče Čika s trdnim glasom, — imam dokaze, ki so popolnoma zanesljivi, dokaze, ki ne varajo! —

— Mar ga ni metropolit imenoval goljufa? Mar nisi sama opazila kako je častiti starec osupnil, ko ga je zagledal?

— Toda, oče, metropolit ga je pozneje priznal!

— Priznal ga je, — odvrne Čika, — kdo ve, s čim mu je Pugačev pretit? — Ali mu ni počilo srce, ko vaju je poročil? — To je bila prva laž, ki jo je spregovoril v svojem svetem življenju! — Mar nisi videla, kako se je sivolasi duhovnik mrtve zgrudil na tla? — Ali ni to nepobiten dokaz?

— Oh Bog, gotovo je bil to prst božji! Morda pa se le motiš!

— Tukaj stoji Peter Voronev — nadaljuje Čika in pokaže na starca.

— Poznal je carja Petra III., kakor samega sebe! — Pokojni car je bil ljubimec njegove hčerke, oče njegove vnukinje!

— Govorite, Voronev, povejte ji, če je človek, ki ga poznamo pod imenom Pugačev in ki se smatra za carja Petra III. upravičen, da si lasti to ime?

— Ni, — odvrne Peter Voronev. — Prisegam vam pri spominu na svojo mrtvo hčerko, ki jo je car ljubil in ki je skupno z njim umrla, da je Pugačev goljuf!

Livija vzkligne zamolklo in si po-

krije z rokama obraz. Voronevove besede so jo v živo zadele.

— Da pa bo uničen tudi zadnji dvom, poslušaj, kar ti bom povedal — nadaljuje stari kozak neumljeno in brezobzirno, čeprav je vedel, da reže vsaka njegova beseda kakor oster nož. Slučajno sem srečal dojiljo carja Petra III. To je neka starka, ki je potem, ko je mladi carjevič že odrasel, prihajala k njemu vsako leto po enkrat vse do njegove smrti. — Peljal sem jo s seboj v katedralo, — videla je Pugačeva, — tudi ona je rekla, da je ta človek goljuf!

— Oh, Bog, — zavpije Livija, — vse — vse je proti njemu! — Razen moje ljubezni ga nihče ne brani! —

— Moja Livija, svoje ljubezni ne smeš darovati lopovu, — zakliče Čika. — Poznam te!

— Ne, oče — odvrne Livija, — če je Pugačev zares goljuf, se bo spremenila moja ljubezen v sovražstvo. Stori la bom vse, karkoli boš zahteval od mene!

— Dobro torej, hčerka moja, — ji reče stari Čika. — Sedaj pa ti bom povedal, o čemer se boš lahko sama prepričala!

— S Pugačevim bosta šla selaj v njegovo spalnico. Z ničemer se ne smeš izdati, da si kaj slišala — Pugačev ne sme vedeti, da ti dvomiš!

— Oči se ti morajo lesketati, tvoj obraz mora biti lep. Lepša moraš biti, kakor kadarkoli prej. Ko pa te bo objel, privij se nežno k njemu, potem pa — potem mu odpri srce na prsih in poglej, če se nahaja na njegovih prsih rdeča zvezdica — znamenje.

— Če boš našla znamenje na njegovih prsih, tedaj je on pravi car in vse naše domneve bodo uničene. Jaz bom prvi, ki mu bo jutri kot spokornik padel pred noge in mu ožljubil večno zvestobo in pripadnost!

— Če pa na njegovih prsih ne najdeš znamenja, — če tvoj mož nima te čudne zvezdice — tedaj — moja hčerka tedaj — — —

Čika ne konča stavka, temveč pogtegne svoje bodalo iz nožnice in ga izroči Liviji.

— Oh Bog, oče! — vzkligne lepa kozakinja in bulji z grozo v nož, ki ga je držala v svojih rokah, — kaj naj storim s tem orožjem? — Oče, vzemi ga nazaj! — Ne dajaj ga meni! — Bodalo ne spada v moje šibke roke!

— Tebi pripada in nikomur drugemu! — zavpije divje Čika. Tvoja roka ga mora ubiti, tvoja lepa, mala ročica. Tvoja roka mu mora zadati smrtni udarec, roka, ki jo je on tako zelo ljubil. Nebo ga je obdodilo, ti pa ga moraš kaznovati!

— Livija, po meni govori sveta Rusija! — Rusija zahteva, da se maščuješ.

— Če hočeš, da se ti povrne mir, ki si ga morda že izgubila, kajti ti si šla z nami za tem goljuhom preko trupel, razvalin in pogorišč, tedaj ne omahuj, temveč prisezi in ponovi besede, ki ti jih bom narekoval.

Livija stisne krepkeje ročaj bodala in ga pritisne na svoja prsa. S svojimi veliki očmi je gledala očeta.

— Prevaral je tudi mene, — zašepeče Livija. — Zatrjeval mi je, da me ljubi, — je lagal! — Prava

SLOVENSKI LIST

List izdajata: SLOV. PROSVETNO DRUŠTVO in KONSORCIJ "NOVEGA LISTA"

TARIFA REDUCIDA
CORREO ARGENTINO
Concesión 1551

Dirección:
Gral. César Díaz 1657
Buenos Aires

DOMAČE VESTI

ŠTORKLJA

Dne 22. januarja je štoklja obiskala družino našega rojaka Zorka Sinigoja iz Dornberga ter prinesla njegovi ženi Alojziji krepkega sinčka. Čestitamo!

DRUŠTVENA VEST

GPDS v V. Devoto naznanja vsem članicam in članom, da se bo v nedeljo 30. t. m. vršil ob 5. pop. članski sestanek v ul. Simbrón 5148. Ker so na dnevnem redu važna vprašanja, je dolžnost vsakega člana, da se sestanka udeleži. — Odbor.

KDO VE ZANJ?

Kdor bi vedel, kje se nahaja Martin Božić, doma iz Lake v Jugoslaviji, je naprošen, da sporoči njegov naslov uredništvu Slovenskega lista. Išče ga sestra, ki se nahaja v Severni Ameriki.

ZOPET ŠTORKLJA

Tudi rojakinja Zofija Clapano roj. Macarol iz Sv. Križa pri Sežani, je povila zdravega in krepkega dečka. Čestitamo!

SMRTNA KOSA

V četrtek, ob 2 uri popoldne je nenadoma preminul naš rojak Sebastijan Možetič, krojač na Paternalu in doma iz Vrtojbe.

Pokojni zapušta ženo Olgo, sinčka Angela in dva brata tukaj v Argentini.

Pogreb se je vršil v petek ob 3 popoldne ob veliki udeležbi rojakov.

Ostalim naše iskreno sožalje.

V DAR DOBITE

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah. Odprto tudi ob nedeljah. Atelje MARKO RADALJ Facundo Quiroga 1275 in 1407 U. T. 22 - 8327 DOCK SUD

Cerkveni Vestnik

30. jan. Na obisku v Loma Negri in Bahiji Blanki.

6. febr. Maša na Saavedri, molitve pa na Paternalu.

Svečnica, 2. febr. naj nas spomni na veliko dolžnost, da si čuvamo vero, ki smo jo pri krstu prejeli označeno z gorečo svečo, da nam bo posvetila v srečno večnost. Brez vere ni mogoče dopasti Bogu.

Vse tiste, kateri bi si želeli naročiti iz domovine kak list: Bogoljub ali Glasnik, Rafaela, Vigred ali kaj drugega, prosim, da naj se javijo, da jim zadevo pomagam urediti.

Hladnik Janez.

KRALJEVA SLIKA ZA TUKAJŠNJE JUGOSLOVANSKO PODPORNO DRUŠTVO

Tukajšnje Jugoslovansko podporno društvo, ki je naša najmočnejša organizacija v Argentini, saj šteje preko 600 redno plačujočih članov se je obrnilo po g. poslaniku dr. Izidorju Cankarju, ko je pred meseci odpotoval v Evropo, na kanelijo dvora v Beogradu s prošnjo, da bi za svoje društvene prostore dobilo sliko našega mladega kralja z njegovim lastnoročnim podpisom.

Ta želja je bila uslišana in pred zadnjo soboto je g. poslanik, v navzočnosti odbornikov in članov Jugoslovanskega podpornega društva ter zastopnikov drugih naših organizacij izročil kraljevo sliko društvenemu predsedniku. Simpatični ceremoniji je prisostvovalo prav lepo število naših ljudi.

PREBIVALSTVO JUGOSLAVIJE

Kakor izkazujejo uradni podatki, je imela Jugoslavija ob koncu 1936. leta 15 milijonov 173.508 prebivalcev. To število se porazdeli na poedinčne banovine tako-le: dravska banovina 1.002.063, savska 961.449, drinska 1.753.597, dunavska ban. 2.515.857, moravska 1.588.058, zetska banovina 1.015.907 in vardarska 1.736.157. Na prestolnico Beograd odpade 375.557 prebivalcev. Najbolj je naraslo prebivalstvo v savski banovini, in sicer za 18.95%. V dunavski banovini znaša prirastek 6.6%, drinski 11.56%, vardarski 11.44%, moravski 10.5%, dravski 7.86, vrbaski 7.64, zetski 6.7, primorski 6.3 in v Beogradu 2.47%. Kakor je iz teh podatkov razvidno, znaša prirastek prebivalstva v dravski banovini samo 7.86 odstotka. Ni dvoma, da je naravni prirastek dosti večji, zmanjša pa se z odtokom naših ljudi, ki so primorani iskati kruh po drugih banovinah in v tujini. Ako bi vse te mogla prehraniti rodna zemlja, bi bil prirastek prebivalstva v naši banovini gotovo mnogo višji.

STRAŠEN POŽAR NA PREVALJAH

Prevalje, 26. decembra. — V Prevaljah je 24. t. m. izbruhnil strahovit požar in sicer v tovarni lepence, ki je last Douglassa Thurna. Tovarna stoji pičle pol ure od Guštanj in tričetrt ure od Prevalj. V tovarni je imelo stalni zaslužek okoli 40 delavcev, po večini družinskih.

KADAR ISKATE SLUŽBE

obrnite se na rojakinjo

BERTO CERNIČ

DORREGO 1583, — Bs. Aires
54 — 3588

skih očetov. Okoli 2 popoldne je nenkrat izbruhnil plamen na žagi. Delavstvo je namreč na dan pred božičem zapustilo delo ter odšlo domov. Le nekaj delavcev, ki so čistili podjetje, je ostalo. Ko je izbruhnil požar, so se obratovodja in navzoči delavci takoj lotili gašenja, kar pa je bilo brezuspešno, ker je bilo v tovarni polno žganja, ki je gorelo z neznansko bliskovitostjo. Priitili so kmalu tudi prevaljski gasilci z motorkami. Gasilci so se trudili več ur, da bi omejili požar, toda požar je uničil vse stroje in sploh vso tovarno tako, da bo delavstvo dalj časa brez dela. Gorelo je skoraj 14 ur in so gasilci mogli šele ob 4 zjutraj oditi domov, vsi premrazeni in skoraj obdani z ledenimi oklepi iz mrzle vode. Tovarna Thurn trpi dva do skoraj tri milijone din škode.

Dva gasilca je pri gašenju zadela smrtna nesreča. Na 60 letnega gasilca Kerta in na 25 letnega Valentina Vezjaka se je z višine 6 m usula goreča streha ter ju pokopala. Kert je kmalu izdihnil, Vezjak pa takoj po prevozu v bolnišnico. Vezjak je bil sin-edinec premožnega veleposestnika, Kert pa oče večje družine.

PO 21 LETIH SE JE VRNIL IZ RUSKEGA UJETNIŠTVA

Božični prazniki so prinesli družini Blažkovi v Klenovniku veliko veselje. Na sveti večer se je namreč vrnil iz ruskega ujetništva po 21letih Štefan Blažko, o katerem so mislili, da je že davno mrtev. Blažko šteje 55 let in je bil ujet leta 1916. V Rusiji je delal v rudnikih in na polju. Domov se je napotil pred dobrimi tremi meseci. Hkratu z njim je krenilo iz Rusije 250 hrvatskih ujetnikov. Blažko pravi, da je imel s seboj 100.000 zlatih červoncev, pa so mu jih na meji vzeli in ne ve, ali jih bo dobil nazaj.

Belgijsko odlikovanje predsedniku Justu

Belgijski kralj Leopold III. je potom svojega opolnomočenega ministra barona Leclercga odlikoval tukajšnjega državnega predsednika generala Justa z velikim vojaškim kordonom Leopoldovega reda. General Justo se je za odlikovanje pristrčno zahvalil.

NOVA MEŠANICA KRUSNE MOKE

Tržaški prefekt je odredil vsem mlinom v pokrajini, da morajo od prvega novembra dalje dodajati moki po 5 odstotkov koruzne moke, od 1. decembra dalje pa po 10 odstotkov. Le za moko, ki se rabi za dieto in slaščice, ta določba ne velja. Naredba določa tudi stroge kazenske sankcije. "Popolo di Trieste" je objavil daljši članek, v katerem pojasnjuje ta ukrep. V njem pravi, da je znašala letošnja žetev pšenice sicer 81 milijonov stotov, tako da je bodo poleg 6 milijonov stotov, ki jih je treba za seme, še 3 milijoni ostali za rezervo, vendar pa je iz povsem razumljivih razlogov potrebno to rezervo po možnosti še povečati, kar bo mogoče doseči z uporabo koruzne moke za kruh. Tudi v drugih pokrajinah so se v smislu načela o nujnosti gospodarske avtarkije odločili za tako mešanico.

Slovenkam v La Plati.

in okolice naznanjam, da sem otvorila modern salon za ženske, ki je opremljen z najmodernejšimi inozemskimi aparati za onduliranje "permanentes" lras. po vseh predpisih najnovejše mode.

Priporoča se za obilen obisk
JOLANDA BREGANTOVA
Calle 67, No. 102 esq. 118,
La Plata

ljubezen ne pozna laži! — Vse naj bi bil goljufal, toda mene ne bi ne smell! — Meni bi moral odkriti svojo dušo!

— Da, Livijska, prevaral te je, kakor tudi nas vse — zakliče glasno Čika. — Radi tega ne omahuj! — Ubogaj me in ponavljaj za menoj prisego, ki ti jo bom narekoval! — Čika položi svojo roko na hčerino glavo in pogleda na zvezdnato nebo.

— Prisegam pri sveti Materi božji, pri Odršeniku in Bogu v nebesih, da bom nocoj zabodla s tem nožem, ki sem ga dobila od svojega očeta, svojega moža Pugačeva, če ne bom našla na njegovih prsih rdeče zvezdice!

Livijska je ponavljala starčeve besede z zamolklim glasom.

— Prisegam — nadaljuje Čika, — da goljuf Pugačev nocoj nje noči ne bo preživel in da ga bo jutro pozdravilo kot mrliča!

— Prisegam — prisegam — zakliče Livijska, kakor da bi se njeno sree hotelo osvoboditi vseh spon.

— Jaz pa prisegam, — nadaljuje Čika, s svečanim glasom, jaz, kozak Čika, da bom svojega edinega otroka, edino svojo srečo in svoj ponos, svoje upanje in svojo oporo, zadavil z lastnima rokama, če bi prelomila dano prisego!

— Vidva pa mi prisegata — se Čika obrne k Voroneovu in k Miroviču, — da bosta do jutri o vsem tem, kar smo sedaj sklenili, molčala. Do jutri ne sme nihče zvedeti, da je Pugačev goljuf!

— Prisegava! — odvrneta oba.

— Končano je! — reče Čika. — Sedaj pa, smrt in propast, storita

svoje! — Ti, moja Livijska, pa se vrni k svojemu možu in pojdi z njim v spalnico!

— Pogledj, tu ti dajem še nožnico. Bodalo skrij v svojih nedrih! —

— Mi pa — nadaljuje stari Čika, — se bomo vrnili na gostijo in bomo veseli. Pili bomo in nihče ne bo slutil, kaj se dogaja v zakonski sobi!

— Pridi, hčerka moja, podaj mi svojo roko. Spremil te bom k tvojemu možu!

Čika objame hčerko in jo odpelje s seboj. — Bleda mesečina je padala na njeno marmornato lice.

68. POGlavJE

Nevesta smrti

Na južni strani moskovske carske palače se dviguje ogromen stolp.

V kupoli stolpa se nahaja soba, ki je popolnoma okroglo zgrajena, strop pa podpira osem pozlačenih stebrov.

Osem oken je gledalo na vse strani, tako da je ta soba nudila prekrasen pogled na Moskvo in na njeno okolico.

Tla so bila narejena iz mozaika, strop pa je bil podoben modremu nebu, ki je posuto z zlatimi zvezdami, zares mojstrsko delo!

Ta soba se je prej imenovala soba prve carjeve poročne noči, ker je vsakdo iz Rurikove rodbine preživel svojo prvo zakonsko noč v tej sobi.

Vsa oprema je pričala o veliki starosti. Široka postelj — kadar se je kdo šalil, je rekel, da je tolikšna, da bi se kočija, v katero so vpreženi štirje konji, z lahkoto obrnila na njej — je bila iz najmočnejšega lesa, kar ga raste v severnih gozdovih.

Na zadnjem zidu je bila naslikana poroka, sprednji zid pa je končal v ogromnih levjih glavah.

V sobi je stal širok divan, pregrnjen z belim krznom severnega medveda. Najlepše krzno, kar ga je kedaj imel beli medved. Na tleh pa je bilo razprostrto krzno črnega medveda, o katerem so pripovedovali, da ga je ustrelil neki car iz rodbine Rurikov.

Od stropa je visela svetiljka.

Kovana je bila iz čistega zlata. Na prvi mah si mogel opaziti, da je svetiljka izredno stara, nekateri učenjaki pa so celo trdili, da je prišla iz Salomonovega hrama, da jo je darovala kraljica iz Sabe.

Brez dvoma je bila ta soba ena izmed najbolj čudnih, kar jih je bilo na svetu. Kot zakonska soba pa je imela to prednost, da se je nahajala visoko nad drugimi sobami, da ni noben hrup in ropot dosegel do ljubečih, ki so tu iskali samote, da bi se nemoteno izročili sladkim sanjam svoje ljubezni.

Tudi upornik Pugačev se je odločil, da bo preživel svojo prvo zakonsko noč v tej stari zgodovinski sobi.

Na kremlju je ura odbila dve ko so se vrata sobe odprla in vstopila sta Pugačev in njegova mlada žena. Zlata svetiljka je razširjala blede svetlobo, ki je trepetala nad belo posteljo in razsvetljevala gladka tla.

Pugačev zapre vrata za seboj in potegne Livijsko k sebi na divan.

— Bleda si, ljubljena moja — reče Pugačev svoji mladi ženi. Ti trepečeš! — Čutim, kako se tresče, toda saj te razumem! — To je razburjenje, ki ga povzročajo radost,

zadovoljstvo in sreča, ki te navdaja, draga, poleg mene.

— Oh, sladka moja stepska roža, ne morem povedati, kako zelo te ljubim, sveta mi boš, moja carica!

Livijska se brez besede spusti na divan in se skuša otresti njegovega božanja.

Pugačev ni opazil, da se je Livijska spremenila. Tudi tega ni opazil, da je Livijska strela v tem trenutku v daljavo. Videl je samo lepo telo in čutil njeno bližino.

— Da, na cilju sva, moja draga Livijska — reče Pugačev po kratkem odmoru. — Jutri si bom posadil na glavo carsko krono. Tvojo glavico pa bom okrasil z diademom. — Toda kaj je to proti blaženstvu, ki mi ga prinašajo ti-le trenutki?

— Tvoja ljubezen me bo osrečila v tej sobi. Najdragocenejša, kar sem kedaj imel, mi je bila tvoja ljubezen. Ko sem bil še navaden kozak v stepi, sem sanjal samo o tem, kako bom nekoč počival v tvojem naročju.

— Se-li še spominjaš, moja sladka Livijska, kako sva roko v roki hodila po stepi? — Tedaj sem čutil, kako silno me ljubiš! Objela si me in naslonila svojo glavo na moja prsa in mi zašepetala: — Pugačev ljubim te. — Tedaj mi je bilo, kakor da so se mi odprla rajska vrata!

Livijska vztrepeče pri spominu na ta dogodek.

Trdno se je odločila, da bo ostala hladna pri vsem Pugačevem prepričevanju in zatrdjevanju svoje neskončne ljubezni. Preden je stopila v to sobo je prisegla, da goljufu ne bo darovala svojega sree, temveč

da ga bo ubila, hladnokrvno ubila, ko se bo prepričala, da so ona, njen oče, Rusija in vsi oni, ki so bili s Pugačevim prevarani.

Pugačev se dvigne in vrže svojo težko baržunasti plašč proč. Nato se dej na divan in Livijsko krepkeje objame.

— Livijska, — reče Pugačev z glasom, ki je segal v dušo. — Livijska, sedaj si moja, popolnoma moja, sedaj se mi ni treba boriti s svojimi strastmi, kakor tedaj v stepi. — Ali se še spominjaš, kako sem te tam, med evetjem divje poljuboval, da sva pozabila na ves svet in kako si me na kolenih prosila, da bi ohranil tvojo deviško nedotaknjenost?

— Oh, Livijska, težka je bila ta žrtev zame! Premagal sem se, ker sem te ljubil! — Uničil sem vojske, ki jih je Katarina poslala nad mene, tudi v bodoče jih bom premagal; nikdar več pa se ne bom boril s tako strašnim sovražnikom, kakor je neutrušeno hrepenenje po tebi!

— Danes pa se je hrepenenje po tebi spremenilo v mojega prijatelja in zaveznika. Ljubljena žena, danes te smem objeti! — Danes smem poljubljati tvoja usta! — Danes te smem spremeniti v svojo ženo! — Ah, odstrani to nevoščljivo obleko, ki zakriva pred menoj tvoje telo! Naj te vidim v vsej krasi! —

Toda Livijska je sedela in se ni premaknila. Ona pritisne bodalo na svojo prsa in vzdihne.

— Kaj? Mar si tako hladna? — zavpije ognjevit Pugačev. — Mar nisi več moja Livijska? — Sleci obleko, Livijska, sleci vse, kar hoče ločiti tvoje prsi od mojih! —

Nadaljevanje